

EESTI

POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLINE AEGKIRI.

Nr. 51/52 (209/10)

23. detsembril 1925 a.

V. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas " 500.—
 veerandaastas " 250.—

Siseministeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Mk. 800.—
 poolaastas " 400.—
 veerandaastas " 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k 1,29—1,23. Toimetaja kõnetunnid k 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 " " 2000.—	1/8 " " 500.—
1/3 " " 1350.—	1/16 " " 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%^o, tekstis 100%^o kallim.

Adressi muutmise 30 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Seadusest põhiseaduse seisukohalt. 2) O. Angelus, Mõnd politseikoortest. 3) H. Vaev, Uus politsei korraldus ja ajakirjandus. 4) Mõtteid salaja alkoholiga kauplemise vastu võitlemisest. 5) New-Yorgi ja Viini politseikongressid. 6) Dr. E. Graefer, Verise kättemaksmise viis Korsikas. 7) Esimesed kutseharidusega politseinikud. 8) Ametlik osa. 9) Väljamaalt. 10) Kirjanduse alalt. 11) Küsimused ja kostmised. 12) Kuulutused.

Seadusest põhiseaduse seisukohalt.

Eugen Maddison.

Mäletatavasti tekkis Riigikogus riigiasutuste koosseisude vähendamise seaduseelnõu harutamisel äge juriidiline kahevõitlus rahaminister O. Strandmanni ja rkl. K. Einbundi vahel. Vaieldused keerlesid küsimuse ümber, mida tuleb meil seaduseks lugeda. Rahaminister O. Strandmann leidis, et „selle üle võib vaielda, kas eelarve on seadusandlik akt omas täies ulatuses või mitte,“ sest „eelarve on Riigikogus ette kantud ja hääletatud, kuid kas on ametnikkude koosseisud seadus või teatav nomenklatuur seaduse juures, see on praegu veel suur küsimus“ (Riigikogu protokollid, II, 5. istungjärg 1924. a., prot. 13. juunist 1924. a. nr. 116 (2), lhk. 84).

Rkl. K. Einbund tähendas asjalikus märkuses: „Minu tõendus oli, et koosseisud ja eelarved ka seadused on. Härra rahaminister tõendas, et siin võib vaielda, tei-

siti öeldes, et nad ei ole seadused. Mina tahtsin öiendada, et lahti lüües „Riigi Teataja“ nr. 53/54 k. a., leiame meie esimeses osas niihästi eelarved, kui ka koosseisud. Esimeses osas kuulutatakse välja ainult seadused, nimelt „Riigi Teataja“ nr. 1 — 1919. a. põhjal, mis kõneleb sellest, et „Riigi Teataja“ esimeses osas kuulutatakse välja ainult seadused. Järjekult ei ole minul kahtlust, et eelarved ja ka parlamendi poolt vastuvõetud koosseisud on seadused“ (ibid. lhk. 94).

Iseenesest mõistetav, et see asjaolu, kas üks või teine Riigikogu poolt vastuvõetud akt on avaldatud „Riigi Teataja“ esimeses osas, üksi veel ei tõenda, et avaldatud akt on seadus. Avaldamise juures võivad eksitused tulla, näit., mingisugune Riigikogu juhatuse teadaanne võib sattuda esimesse ossa või ümberpöörduvalt, mõni Riigikogu poolt vastuvõetud seadus —

teisse ossa, kuid selle eksituse tõttu ei muuda tähendatud aktid sugugi oma iseloomu: teadaanne jääb teadaandeks, seadus seaduseks — iseäranis kui arvesse võtta, et põhiseadus nõuab ainult, et seadused oleksid avaldatud „Riigi Teatajas“, aga kus, mis osas, seda põhiseadus ise ära ei tähenda. Kas avaldatud akti tuleb seaduseks lugeda või mitte — on mõõduandvad teised momendid — ja neist kõneles ka rkl. K. Einbund, tähendades: „... on jutt nende (ministeeriumite E. M.) koosseisude muutmise, mis parlamendi poolt kolmel lugemisel on vastu võetud ja kinnitatud, mis vastavad kõigile nendele vormilistele nõuetele, mis põhiseadus ja Riigikogu kodukord ette näeb. See on ikkagi seaduslik akt, olgugi, et tema on riigi eelarve nime all. Riigikogus on meil koosseisud eelarves kolmel lugemisel vastu võetud, ja sellepärast võiks siin jutt olla ainult nende kohtade vakantseks jätmisest“ (ibid. lhk. 88).

Nagu teada, tuleb Riigikogu kodukorra („Riigi Teataja“ nr. 33 — 1921. a.) järgi iga seaduseelnõu kolmel korral Riigikogus lugemisele (§ 44). Seaduste lõpulik redigeerimine peale kolmanda lugemise antakse redaktsiooni komisjoni kätte, kes nad keeleliselt läbi vaatab (§ 55). Redigeerimiseks komisjoni antud seaduse paneb redaktsiooni komisjon võimalikult järgmisel Riigikogu koosolekul lõpulikult redigeeritud kujul vastuvõtmiseks ette (§ 56). Seadus loetakse Riigikogu poolt vastuvõetuks, kui kõik redaktsiooni kohta tehtud ettepanekud on Riigikogu poolt hääletamisega otsustatud, seadused aga, mis Riigikogu on otsustanud vastu võtta ilma redaktsiooni komisjoni kätte andmata, loetakse vastuvõetuks peale sellekohase otsuse tegemise kolmanda lugemise lõpul (§ 57). Pärast seda, kui Riigikogu liikmed ei ole tarvitanud Riigikogu kodukorra § 58. ettenähtud korras meie põhiseaduse § 30 järgi kuuluvaid õigusi, kuulutatakse vastuvõetud seadused Riigikogu juhatusel poolt (põh. § 53) „Riigi Teatajas“ (põh. § 54).

Nagu eelpoolkirjeldatust selgub, tuleks meil kõik, mis tähendatud korras vastu võetud ja maksma pandud seaduseks lugeda ja sellest seisukohast küsimuse peale vaadates oli ka õige rkl. K. Einbundi poolt väljendatud arvamine eelarve ja koosseisude kohta.

Kuid kas on ka kõik sisuliselt — ma-

terjaalses mõttes — seadus, mis seaduse näol on maksma pandud, või teiste sõnadega — kas on meil antud või maksev ainult seaduse mõiste formaalses mõttes? Ainult eelpoolkirjeldatud arvesse võttes, peaksime vastama, et on maksev ainult seaduse mõiste formaalses mõttes — s. t. et seaduseks tuleb meil lugeda seda, mis seaduste jaoks ettenähtud korras on Riigikogu poolt vastu võetud ja maksma pandud. Kuid minu arvates — ei oleks sarnane seisukoht täitsa kooskõlas põhiseadusega, sest põhiseadusele tuges, võiks just otsusele jõuda, et põhiseadus teeb vahet seaduste ja teiste aktide vahel, mis välja antud seaduste näol. Kõigepealt tuleks tähendatud küsimuse lahendamisel arvestada § 35, mis kõneleb, et riigi seaduslikku võimu teostab rahvaesitajana Riigikogu. Põhiseadus ei anna lähemat definitsiooni sellele, mis tuleb mõelda seadusandliku võimu all, nagu ei anna ta seda ka valitsemise võimu (§ 57) või õiguse mõistmise kohta (§ 68). Järjekult tuleb selle all mõista seda, mis selle all harilikult mõistetakse — nimelt seda kõrgemat riigivõimu, kelle ülesandeks on oma tahteavaldustega juriidilisi norme maksma panna.

Edasi — § 52, mille järgi Riigikogu annab välja seadusi, määrab riigi sissetulekute ja väljaminekute eelarve, otsustab laenude tegemise ja muid asju põhiseaduse alusel. Selles paragrahvis tõmbab põhiseadus juba ise vahejoni seaduste ja Riigikogu teiste tahteavalduste vahel. Ta ütleb, et Riigikogu annab välja seadusi, s. t. seadusi, kui juriidilisi norme (seadusi materjaalses mõttes); teiste tahteavalduste kohta tarvitab ta sõnu „määrab“ ja „otsustab“, sellejuures ettekirjutamata jättes, et need tahteavaldused peaksid olema väljendatud seaduste näol või vormis. Järjekult — ainult seaduste kohta oleksid siis maksvad ka põh. §§ 53 ja 54. Seda, et põhiseadus kõneledes § 52. seadustest, ette näeb ainult seadusi materjaalses mõttes, kinnitab ka § 60 pp. 1 ja 3—5 ning iseäranis p. 6. Punkt 1-se järgi seab Vabariigi Valitsus kokku riigi sissetulekute ja väljaminekute eelarve ja esitab selle Riigikogule kinnitamiseks; p. 3 põhjal teeb Vabariigi Valitsus Eesti Vabariigi nimel lepinguid võõraste riikidega ja esitab need Riigikogule kinnitamiseks; p. 4. järgi kuu-

lutab Vabariigi Valitsus sõja ja teeb rahu Riigikogu vastava otsuse põhjal; p. 5. järgi kuulutab Vabariigi Valitsus välja kaitseisukorra nii üksikuis riigiosades, kui ka terves riigis ja esitab selle Riigikogule kinnitamiseks; lõpuks punkt 6. järgi esitab Vabariigi Valitsus seaduseelnõusid Riigikogule. Kui võrrelda p. 1. ja p. 6, siis paistab iseäranis silma, et põhiseadus teeb vahet seaduseelnõude ja teiste esitiste (näit. eelarve) vahel. Edasi — võtame § 67., mille järgi riigivanema ja ministrite kohtulikule vastutusele võtmise ametialaliste süütegude eest võib sündida ainult Riigikogu sellekohase otsuse põhjal. Samuti tuleks peatuda § 82. juures, mis kõneleb: „Vabariigi kaitsejõudude mobilisatsiooni väljakuulutamise otsustab Riigikogu.“

Vabariigi Valitsusel on õigus ilma Riigikogu otsust ootamata mobilisatsiooni välja kuulutada, kui võõras riik on kuulutanud Vabariigile sõja, alanud sõjalise tegevuse, või välja kuulutanud Vabariigi vastu mobilisatsiooni.“

Samuti toovad asjasse selgust §§ 36 kolmas lõige, 44, 78, 79 jne. — kõik need paragrahvid näevad ette, millal põhiseadus nõuab seaduste väljaandmist. Sellest aga tuleb järeldada, et põhiseadus ei tarvi siin juhusliselt sõnu „seadusi“, „määrab“, „otsustab“, „otsusel“ jne. — vaid tõmbab täiel teadmisel vahet seaduste ja Riigikogu teiste tahteavalduste vahel, see aga tähendab, et tarvitades sõna „seadust“, arvab ta selle

all seadust materiaalses mõttes.

Küsimust — kas võib Riigikogu ka teisi tahteavaldusi seaduste näol maksmata panna, seda põhiseadus ei näe ette. Tugedes põhiseaduse sõnalisele tekstile, võiks isegi eitada seda võimalust, kuid Riigikogu kodukord lahendab seda jaatavalt, räähes ette seadusi formaalses mõttes.

Võrdluseks, kuidas küsimus on lahendatud teistes seadusandlustes, toon siin Poola põhiseaduste 17. märtsist 1921. a. Näit., kõneleb Poola põhiseadus, muu seas § 3, et riigi seadusandluse ülesandeks on igasuguste avalik- ja eraõiguste maksmapanemine; § 4. — sellest, et iga aasta riigi seadusega määratakse kindlaks riigi eelarve järgmise aasta jaoks; § 5. — sellest, et kaitseväe arvu kindlaksmääramine ja lubaandmine iga-aastaseks noorte võtmiseks võib sündida ainult seadusandlisel teel; § 6. — sellest, et riigi laenude tegemisi, riigi kinnisvarade müüki, vahetamist ja pantimist, maksude määramist ja võtmist, jne. võib ette võtta ainult seaduse alusel (могутъ производиться только въ силу закона). Neist paragrahvidest selgub, et Poola põhiseadus näeb otsekohe ette seadust nii materiaalses, kui ka formaalses mõttes, sellejuures isegi lugedes üles, mida tuleb seadusandlisel teel korraldada, s. t. mitte ainult maksmata panna seadusandluse võimu poolt, vaid maksmata panna seaduste jaoks ettenähtud korras.

Mõnd politseikoertest.

Oskar Angelus.

Esimene küsimus on: mida võib politseikoer korda saata, mis ülesandeid võib tema peale panna? Koer peab ametnikku ametikohuste täitmisel kaitsma, temale abiks olema ja tema tegevust osaliselt läiendama; see on võimalik tänu mitmele, võrreldes inimestega hästi arenenud koerte omadustele: haistmisele, osavusele, jõule, kiirele jooksule ja vastupidavusele. Igal politsei ametnikul ja igal kriminaalpolitsei ametnikul ning piirivalvuril, kes on teenistuses kokku puutunud kuritegijatega, on omad vaenlased, vanad kuritegijad, kellede kättemaksmise himu ohvriks nii mitmedki ametnikud on langenud, kes, võib olla, oleks elus, kui neid oleks saatnud teenistuskäikudel truu sõber ja abi-

line — koer. Kaitse — see on esimene politseikoera ülesanne. Siia juure aga tulevad veel teised. Välispolitsei ametnikule, piirivalvurile, vangivahile, öövahile jne. võib koer abiks olla põgenenud isikute kinnipüüdmisel, pimedate urgaste, parkide, aedade, kuuride, kütünide ja aitade läbiotsimisel, kaotsiläinud asjade leidmisel, kahtlaste isikute otsimisel peidupaikadest. Nagu teatavad Dr. Friedo Schmidt ja Otto Leonhardt („Die Verwendung des Polizeihundes im Dienst“) on koeri abiks võetud isegi suuremate rahutuste puhul: politseiametnikud hoidsid koeri $\frac{3}{4}$ m. pikkuste nõõride otsas kinni ja astusid hulkade vastu välja; inimesed olevat õige kiirelt laiali valgunud, nii et

ametnikud suutsid nende peale pandud ülesandeid täita sõjariistu tarvitamata. Sarnane talitusviis on muidugi maitseasi, igatahes on kindel, et sarnastel kordadel tuleb talitada kõige suurema ettevaatusega ja ainult siis koeri abiks võtta, kui ametnikkudele vastu hakatakse või neile kallale tungitakse, s. o. ainult siis, kui on lubatud sõjariista tarvitusele võtta. Mis puutub koerte ülesannetesse kriminaalpolitsei teenistuses, siis on nemad väga mitmesüged. Üldiselt peavad koerad abiks olema kuritegijate kindlakstegemisel ja nende ülesotsimisel, kuriteoga ühenduses olevate asitõenduste leidmisel, eriti siis, kui need asitõendused on peidetud ehk mitte kuriteo paigal, vaid kusagil kaugeimal on, selgitamisel, kas üks või teine asi on ühenduses kuriteoga või selle kordasaatjaga, isikute ja asjade (ka loomade) otsimisel, kui nemad on ühenduses kuriteoga ja on kadunud. Ülaltähendatud autorid loevad üles terve rea kuritegusid, milliste selgitamisel on politseikoerad suurt osa etendanud, nagu, näiteks, vangide vabastamine, teoga haavamine, laimamine (anonüümkirjad), vägistamine, surmamine, tapmine, haavamine, lapse tapmine, vargus, röövimine, riisumine, väljapressimine, süütamine, raudtee roobaste kuritahtlik rikkumine, kuritahtlik telegraafi liini rikkumine, lubamatu kalapüüdmine öösel, politsei määruste rikkumine avalikkude teede, tänavate ja platside korrashoiu kohta jne.

Dr. Th. Zell („Der Polizeihund als Gehilfe der Strafrechtsorgane“) toob mõningaid näitusi politseikoerte kasulikust tegevusest. 8. nov. 1908. aastal tapeti Rostocki linna lähedal keegi talupoeg. Tapetu laip leiti küünist, mis elumaja läheduses; pea oli vana kottidega kinni mäsitud ning keha ümber oli kõis tõmmatud, mille abil laip arvatavasti küüni lohistati. Politsei ruttas kohale, võttes kaasa politseikoera „Senta“. Kedagi ei teatud kahtlustada. Kottide ja kõie abil katsuti kaasa võetud koera kuritegija jälgile ajada. Koer läks küüni juurest elumaija, jooksis mõnest toast läbi ning jäi peatuma tapetud talupoja töölise Jablonski voodi kohal. Mees võeti vahi alla, tema tunnistas ka mõne aja pärast oma süü puhtsüdamiselt üles. See lugu on tähtis sellepärast, et nagu uurijad võimud sel puhul arvasid, ilma koerata oleks nähtavasti raske olnud mõrtsukat tabada selle tõttu, et tapetu naine töölisist püüdis kaitsta ja, maksku mis maksab, puhtaks pesta.

Viimasel ajal aga on hakatud kahtlust avaldama, et politseikoer või — vähemalt kriminaalpolitsei teenistuses — kasu tuua. Selle voolu esitajaks Saksamaal on praegu major Most, endine Grünheide politseikoerte kooli juhataja. 3: dets. s. a. pidas major Most Berliinis pika loengu, mis on elavat poolehoidu ühelt ja vastuvaidlemist teiselt poolt esile kutsunud. Et küsimus iseenesest huvitav ja põhimõtteliku tähtsusega, siis toon lühidalt maj. Most'i väiteid. Kõige pealt peab vahet tegema politseikoera ja kriminaalpolitsei koera vahel. Politseikoera ülesandeks on kaitse, põgenejate tagaajamine, tema abi teeb tihti laskeriista tarvitamise ülearuseks. Kriminaalpolitsei koer aga peab haistmise abil kuriteo toimepanija leidma. Olevat isegi nii kaugele mindud, et politseikoer on mõnes kohtuprotsessis pea osa mänginud, mis olevat täitsa ebaloomulik ja vastuvõtmatu ainuüksi juba sellepärast, et koer võib kõige paremal juhtumisel 5 kuni 6 tunni järele peale kuriteo kordasaatmise haistmise abil kuritegijat kindlaks teha, mitte kunagi aga kauema aja pärast; teiste sõnadega langeb kriminaalkoera tähtsus kuritegijate kindlakstegemisel pea täitsa ära. Koera haukumine mõne inimese peale olevat pea alati seletatav sellega, et koera juht ise mingi liigutuse teeb, mis siis koerale on märgiks, et tema haukuma peab, seda ja ainult seda, tõendab major Most, peab koer meeles. Kui nüüd mõne kuritegija tagaotsimisele asutakse ning koer ühes juhiga edasi jookstes korruga inimeste peale satub, tõmbab juht täitsa tahtmata ja kogemata nõõri otsast, mille küljes koer ning viimane hakkab haukuma, sest talle on asja niiviisi õpetatud. Sellepärast aga ei olevat koer tihtipeale muud midagi, kui tema juhi mõtete ja arvamiste väljendaja. Major Most tõi muu seas andmetena ette, et 1913. a. ettevõetud katsetel politseikoertega ebaõnnestusid 25 juhtumist 27 hulgast, aasta hiljem kordus sama lugu: 51 koerast näitasid rahuloldavaid tagajärgi ainult 2, kuna 49 igatahes ei kõlbanud kriminaalkoerteks. Major Most'ile vaidles vastu Berliini kriminaalpolitsei ülem Dr. Veiss ja tema abi Hagemann, kes tõendasid, et praegu kindel olevat, et koerad kindlasti ka 12 tunni pärast peale sündmust suudavad jälgi leida ja et politsei ei tohi ühtki abinõu tarvitamata jätta kuritegude selgitamisel. Huvitav on, et samal koosolekul ka salanõunik Heck, Berliini „Zoo'st“ (loo-

made aed) kaldus major Most'i poolt väljendatud seisukohale.

Ülesseatud küsimus ei ole iseenesest enam päris uus ning kõik isikud, kes tegelikult politseikoerte kasvatusega on tegemist teinud, rõhutavad, et üleliigseid lootusi ei tohi koerte peale panna, et koerad ikkagi ainult on ja jäävad üheks kriminaalametnikkude abinõuks kuritegevuse jälgimisel, et koera ülevalpidamine ühe või teise isiku vastu kuritegijate otsimisel iseenesest veel väga mõõduandev pole ja ei tähenda mingit lõpuotsust. Terves selles küsimuses on pearaskuseks see asjaolu, et politseikoerte tarvitusele võtmine alles lühikest aega on kestnud, et nolle seda küsimust teaduslikult uuritud. Üks esimestest, kes tähelepanu koerte tähtsuse peale, kui kriminaal-kuritegude selgitamise abinõu peale juhtis, on juba nimetatud Dr. Th. Zell, kes 1894. aastal hakkas Saksamaa ajalehtis kirjatükke avaldama koerte ja teiste loomade kasulikkuse kohta ühel või teisel alal. Veidi hiljem täiendas Zell'i mõtteid prof. Gross ning alles sellest aias peale hakkab politseikoera võidukäik üle ilma. Iseenesest on see huvitav. Primitiivsed rahvad oskavad juba ammu koera hinnata, jahimehed ja maaelanikud tunnevad koera häid omadusi ammugi, kellegil aga ei tulnud mõtet nähe koera iseäraldust — eeskujulikku haistmist — ära kasutada ka teisteks otstarveteks, mitte ainult jahipidamisel ja karja hoidmisel.

Politseikoera kaasabi kuritegude selgitamisel põhjeneb haistmisel, samuti nagu jahikoerte abi jahimeestele, näiteks, haavatud loomade leidmisel. Igal inimesel on oma lõhn ja nagu tõendavad mõned uurijad (ülalnimetatud Schmidt ja Leonhardt), ei olevat olemas kahte inimest, kellel on üks ja sama lõhn, samuti nagu ei ole kahte isikut, kelle näpude papillaarjooned ühed ja samad. Kuid veel edasi — igal kehaosal on oma lõhn, niihästi inimeste kui ka loomade iuures. Haigete inimeste lõhn on teine kui tervete inimeste oma. Dr. Th. Zell (ibid.) toob näitena ühe arsti, kelle ninanärvid olid niivõrd arenenud, et tema, kord tuppastudes, kus haige viibis, ütles, et tegemist on sarlakiga. Kui aga juba inimeste iuures võimalik on sarnaseid asju tähele panna, seda enam siis loomade, eriti koerte juures. Nagu mitmed katsed tõendavad, saavad loomad aru, kas on tegemist haige või terve inimesega või

loomaga ja eriti hea haistmisega loomad, kas on tegemist loomadega, kes täis söödud või mitte. Kui aga nüüd sellega nõus olla (ja mitte nõusolemiseks puudub õieti igasugune alus), et loomad ja eriti koerad suudavad, tänu haistmisele, teatud jälgede järele inimesi leida, siis tekib küsimus, kas on võimalik, et koer vahet teeb ühe ja sama inimese vanade ja uute jälgede vahel ja, kui tema vahet teeb, millega seda seletada. Et koer sarnast vahet teeb, teab igauks, kes vähegi koerte õpetusega on tegemist teinud, või vähemalt mõnedel demonstreerimistel on pealtvaatajaks olnud. Aga millega seda seletada? Täpselt meie seda seletada ei saa, sest meil puudub haistmise meel ju peaaegu täiesti. Asja selgitamiseks toob Dr. Zell ilusa näite: kui meie, näit., nelja tiiki, iga ühte ühe kivi viskame ja naabri käest, kelle silmad ja kõrvad viskamise ajaks kinni seoti, küsime, missuguses järjekorras on kivid visatud, siis vastab tema õieti, vaatamata selle peale, et loopimise ajal tema silmad kinni olid: ringide suurus näitab temale kätte, mis järjekorras kiva visati, mida väiksemad ringid, seda hiljem viske, mida suuremad ringid, seda varem viske.

Järgmine, praktilises elus suure tähtsusega küsimus oleks, kas on võimalik koera petta või mitte? Siin tuleb kõige pealt sellega arvestada, et politseikoerad neavad ialgade lõhna järele käima, selleks neid õpetatakse välja. Olgugi, et inimese lõhn koerale ka õhus, kus inimene liikunud, end tunda annab, ei saa sellega siiski arvestada, sest kerge tuulehoog võib lõhna ära puhuda ning sellega jälgi hävitada. Jalgade lõhn jääb aga maa külge ja ei kao nii ruttu (välja arvatud kõvad vihmajad, mis koerale jälgimise võimatuks teevad). Mis aga juhtub niisugusel korral, kui kuritegija omale enne kuriteo kordasaatmist teise inimese jalanõud jalga paneb? Siin on uurijad mitmel arvamisel, kuid tõenäolik on siiski vist see, et koer sarnasel korral saab eksiteele viidud ja tagaotsitavat ei suudeta kindlaks teha. Siin juhtub koeraga sama lugu, mis ka kriminaalametnikuga võib sündida. Sama Dr. Zell (ibid.) juhib tähelepanu selle peale, et ametnikud on väga tihti eksinud juhtumistel, kui kuritegija on omale teise isiku saanud jalga pannud, kelle peale tema tahab kahtlust veeretada, ja siis, näiteks, lume või pori sees käinud. Ametnikud mõõdavad jälgi ning nende kahtlus langeb loomulikult kõigepealt selle isiku

peale, kelle saabastes kuritegija kõndis ja oma teo korda saatis.

Sootu teine küsimus on muidugi, kas koerte haistmine on ühesugune. Iga jahimees teab, et selles suhtes koerte vahel suur vahe valitseb. Seda arvesse võttes, ei saa muidugi kõiki koeri politseikoerteks õpetada. Võiks arvata, et hea jahikoer ka kõige eeskujulisem politseikoer on, kuid see on eksitus. Viga seisab selles, et jahikoeral n. ütelda jahikirg liig suur on; kui jahikoer peaks, näiteks, inimese jälgede mööda edasi liikuma ja korraga tee peal mõne jahilooma jäljed leiab, läheb jahikoer ilmtingimata looma jälgedele mööda edasi, seal ei aita juhi käsud ja ähvardused mitte põrmugi. Mõned hea haistmisega koerad, nagu bernardinerid, langevad selle tõttu välja, et nemad liig hädaohtlikud on tagaetavale ja et nemad ei saa kiirelt jooksta. Praegu on enam-vähem kõik uurijad ja tegelikud politseikoerte kasvatajad sellel arvamusel, et kõige kohasem politseiteenistuse jaoks on saksa lambakoer, keda Vilhelm Gottschalk („Der Polizei- und Grenzbeamtenhund“) nimetab sündinud politseikoeraks. Tarvitusel on ka teised tõud, nagu dobermann-pintsheriid, rottveilerid jne. Väga palju ripub ära muidugi kasvatusel, iga koer nõuab erilist ümberkäimist ja üldist shablooni on raske anda.

Jääksid lahendada veel mõned küsimused. Mitme tunni pärast võib koera kuriteo paigale tuua, et koera jälgemisest kasu saada, missugune, tähendab, on see maksimaalne piir?

Arvatakse, et normaal oludes suudab koer veel 48 tundi peale kohaleviimist jälgi leida ja tagajärjerikkale otsimisele asuda. On juhtumisi ette tulnud, kus koerad neli päeva peale kuriteo kordasaatmist on suutnud veel õigeid jälgi leida — kuid see on erand ja võimalik ainult kõige paremates tingimustes. Teine küsimus on, kas avaldab juht koera peale mõju, nii et tema, nagu tõendab maj. Most, õieti ainult seda teeb, mida tahab või arvab juht. Vaade, et koer iseseisvalt ei jälgi, on vale ja lükkatakse ümber paljude juhtumistega. Ühest juhtumisest kõneleb Dr. Zell. Plaueni linna lähedal pandi toime mõrtsukatöö. Meisseni linnast saadeti varsti peale tap-

mise avalikukustulekut kohale politseikoer „Harras“ ühes juhiga. Koer leidiski mõrtsuka jäljed üles ja jooksis ühe ojani, kust leiti tapetu laip (mis kuni koera tulekuni üles ei leitud; teiste tõenduste varal oldi arvamusel, et tegemist on tapmisega). Ojast jooksis koer läbi metsa maanteeeni, kus jäljed kaduma läksid. Maanteele olid ametnikud toonud ühe mehe, kelle riided verega koos olid ja keda tapmises kahtlustati, koer aga ei pööranud mehe peale mingit tähelepanu. Pärastpoole selgus, et esialgu arreteeritu tõesti ilmsüüta oli ja suutis näidata, kus tema tapmise ajal viibis; mõrtsukas oli üle piiri suutnud põgeneda. — Ei tohiks ka unustada, et koer jälgemisel kõige erapooletum tegur on, kuna inimene ei suuda alati täielikku objektiivsust üles näidata.

Võib olla kõige paremaks tõenduseks sellele, et kriminaalpolitsei koerad tähtsat osa mängivad kuritegude jälgemisel, on — kuritegijad ise. Nemad on viimasel ajal hakanud kõiksuguseid abinõusid välja mõtlema, et koerte otsimise eest pääseda. On, näiteks, juhtumisi olnud, kus kuritegijad oma jalanõusid petrooleumiga, seebiga, isegi pipraga on sisse määrinud, et lõhna hävitada ja koerale võimatuks teha jälgemisele asuda. See on muidugi asjata lootus, sarnased abinõud aitavad ainult kiiremalt õigeid jälgi mööda jooksta. On katsutud kummist kinnastega töötada, mis ühelt poolt kasulik selle tõttu, et siis nappu jäljed kusagile järele ei jää ja teiseks sellepärast, et arvatakse end koerte pärastise tagaajamise eest kaitsta. Ka see on ekslik. Kinnaste külge jääb kuritegija lõhn juba selle tõttu, et need tema taskus olid, see lõhn antakse edasi asiadele, mille kallal töötatakse, näit. rahakapile.

Nagu juba tähendatud, ei ole teoreetiliselt küsimust veel palju uuritud, tegelik elu aga näitab, et koerad suudavad palju kasu tuua, niihästi eriliste kriminaalkoertenä, kui ka välispolitsei ja piirivalve abilistena. Ja meie oma praksis — olgugi, et tema veel väike on — näitab, et hea väljaõpetamise juures koerte abi end tunda annab, võiks meeletuleta ainult mõnda juhtumist, kus, näiteks, meie piirivalvel on korda läinud salaja üle piiri käijaid koerte abil tabada.

Uus politsei korraldus ja ajakirjandus.

Hans Vaev.

Uue politsei korralduse maksmapaneku puhul on suuremad ajalehed sõna võtnud, teiste seas ka „Päevaleht“, mille nr. 304 — 9. novembr. s. a. — veergudel on avaldatud kirjatükk „Politsei, perfektid, kuntasablid ja komissarid.“ Kirjatüki alguses räägib autor K. mõnitavalt uuest politsei korraldusest. Ta seletab: „Mis on siis õieti politsei? Palju on neid, kes ei tea, mis on politsei, sest iga korralik inimene hoiab end selle asutuse kui tule eest“ jne. „Kuidas see politsei meil on, ei tea. Aga terves ilmas näeb ta välja umbes nii: kugasil rāpases uulitsas, maja alumisel või teisel korral, poolpimedas ja lehkavas ruumis askeldavad ja istuvad mundrivas pandud mehed ja... kirjutavad. Kirjutavad kaua ja asjalikkude nāgudega ja kui silmapilguks lakkavad kirjutamast, siis... siis selgub igale maksumaksjale kodanikule, et politsei mundrit võib selga ajada ainult see, kes kõrgema kasvatamatuse eksami on sooritanud.“

Nii siis K. ütleb ennast terve ilma politseid tundvat, ainult meie politseid mitte, jätab aga kahjuks nimetamata, misugustes riikides on nii halb politsei. Meil ei põlga korralikud inimesed politseid, vaid just ümberpöörduvalt, korralikud inimesed on alati politseist lugu pidanud ja teda toetanud, kuid ainult kuritegijatele on ta alati pinnaks silmas olnud. Ei või meil ka politsei mundrit selga ajada see, „kes kõrgema kasvatamatuse eksami sooritanud“, sest politsei teenistusse võetakse ainult täiesti laitmatute elukommetega isikuid. Edasi seletab K., et politsei arvab välja 1.000.000 asja selleks, et kodanikule tüli teha ning selle juures väga palju kodaniku aega ära viidab. „Kui politsei minu aja ära rōövib, mil ma tööd teeks, raha teeniks, siis ei karista teda keegi, sest rōövel kannab mundrit.“ Misuguse riigi politsei niiviisi inimesi rōövib, seda K. ei nimeta, kinnitab aga teist korda, et kuidas meil, seda tema ei teadvat. Meie politseisse ei või see igatahes puutuda, sest meil midagi „välja ei arvata“, vaid seadusi annab välja Riigi-

kogu, kohalikke määrusi aga maakondade ja linnade valitsused. Meie politsei ülesanded on ainult selle järele valvata, et nad leiaks täitmist. Ka ei rōövi meie politsei kedagi, kui selle all riigimaksude sissenõudmist mõista, mis seadusega on politsei peale pandud. Kirjatüki lõpul hakkab selle autor K. meie politseist rääkima, millest temal aga tema oma tõenduse järele ei olevat ettekujutust. „Meie politsei muudab oma välist vormi, kuid kuigi ussil nahk on uus, siiski ussi kihvt tal suus.“ Siin ei saa aru, kas K. tahab meie politseid kiita, või avaldab talle põlgust. Asjatundjate arvates on meie politsei üks parematest. Uute Lääne-Euroopa nimetustega meie politseis ei saa K. rahul olla, sest tema kardab, et rahvas ei oska neid õieti välja rääkida. See on asjata kartus. Kui meil praegu, võib olla, veel leidub inimesi, kes ei oska lugeda, siis ei saa tulevikus seda kindlasti enam olema. Algkoolide seadus hoolitseb selle eest. Täiesti asjata on ka kartus, et kõiki neid, kes kuidagi politsei ametnikku teadmatuse pärast valesti nimetavad, kohtu alla antakse. Ei ole kedagi kohtu alla antud, kes teadmatuse pärast on nimetanud politseiametnikku „müllitsaks“. Hoopis teine asi on „võmmiga“, kui see on haavamiseks öeldud. Meie politseinikud ei tohi ometi lubada ennast sõimata. Seda ei luba asutuse autoriteet ja iga üksiku ametniku isiklik enesest lugupidamine. K. kirjutusest paistab välja mõte, et meie politseis ei tohi mingisuguseid uuendusi ette võtta.

Uus politsei korraldus peab meid Lääne-Euroopale lähemale viima ja selle vastu ei peaks ühelgi mõtlejal kodanikul midagi olema. On vist inimese loomus niisugune, et iga uus asi temas tekitab teatavat ärevust.

„E. Politseileht“ asub üldiselt seisukohal poleemikasse mitte astuda; et aga käesolev kirjatükk on saadetud tegelikus politsei teenistuses seisva ametniku poolt, ei saa „E. Politseileht“ keelduda artikli avaldamisest.

Mõtteid salaja alkoholiga kauplemise vastu võitlemisest.

Restoraanide arv on igal pool piiratud, mõnes kohas puuduvad restoraanid kogu, kus kohalised omavalitsused pole luba annud nende avamiseks.

Seda enam õitseb neis kohtades salaja alkoholiga kauplemine ja sagedasti on politsei selle pahe vastu võitlemise juures teguvõimetu: mitte oma oskuse puudu-

mise tõttu, vaid ühiskonnas praegusel ajal maksmas olevate, võib öelda, sotsiaal tingimuste tõttu. Politseil puudub seljatagune ja tarviline seaduslik norm, mille peale toetades, võiks salaja viina ja õllega kauplejate vastu võidelda täielise eduga.

Restoraanid on koormatud maksudega riigi ja omavalitsuse kasuks, kuna salaja alkoholiga hangeldajad loevad puhtakasu tervelt oma kaukasse. Kerge vaevaga rahateenimine meelkitab igal pool järelproovijaid, eriti seal, kus puuduvad avalikud joogikohad.

Salaja viinaga kauplemine sünnib vähemates ärides, teemajades, söögipoodides, kohvikutes ja viimasel ajal õige tihti erakorterites. Kuidas suudab politsei mainitud mustaäri levinemise vastu võidelda? Vähemates äriruumides on järelvalve teostamine hõlbus, ripub ametniku tahtejõust ja agarusest ära, võitlemine erakorterites salaja alkoholiga kauplemise vastu on juba hoopis raskem. Põhiseadusega kindlustatud korteripuutumatus on mustaäriajajatele suureks trumbiks oma äri varjamise alal. Korteri pidaja teab, et politseinik ei julge tema juure tulla läbiotsimist toimetama, kui ei ole selleks põhjendatud kaebtust. Politseinik peab kindel olema teadmises, et, minnes kusaigile erakorterisse läbi otsima, leiab joojaid ja joogitagavarasid eest. Kuid alkoholi leidmine üksi ei aja veel erakorteris salakauplejat karistuse alla, peab tunnistajate varal ka kindlaks tegema, et see ehk teine isik on alkoholi müünud ja ostjalt raha saanud; tunnistajaid — viinaostjaid leidub aga harva.

Juhtud erakorterisse joomingu puhul sisse astuma, kuuled kohe vabandusi: peame sünnipäeva, plessisime raha omavahel, võtame siin üheskoos ja asi on lõppenud. Kavalad ametnikud tarvivad vahest küll eriti agentuurvõtteid, läkitades oma mehi ostma, kuid sarnased võtted pole aumehelikud, ja võib mõte tekkida politsei poolt „sisseajamisest“. Sagedamini leidub siis tunnistajaid, kui salakõrtsmik mõnda oma „kundet“ juhtub pahandama, ehk ei anna võlga jne. Siis tormab sarnane mees küll mõnikord jaoskonda kaebama — harilikult poolvintis olekus. Aga kui kohtusse läheb, siis lausub: ei mäleta, mida politseile tol korral rääkisin — ei tea asjast midagi. Ja kohtunik ei saa karistada politsei juurdluse järgi aktsiisi seaduse § 1111. põhjal. Mustaäri pidaja on kaval, teab väga hästi,

et üks „hää peatäis“ aitab lahendada endist konflikti kaebajaga.

Jääb järgi teinekord korteriomaniiku vastutusele võtmine Rk. Tr. Sead. § 45 p. 1. põhjal, kui tema sagedasti kasu saamise otstarbel annab oma eluruumid joomiseks välja. Kuid selle paragrahvi järgi karistamise alla viimine on samuti raske — peab enne mitmed andmed ja tunnistajad olema.

Aktsiisi seaduse põhjal karistatakse äriruumides ja sellega ühenduses olevates ruumides joogitagavarade hoidmise eest, samuti ka lubamise eest äriruumides viina ja õlut juua. Kuid äri pidaja, kes salaja alkoholiga kaupleb, oskab ennast seaduse silma eest varjata. Äri pidajad peidavad tagavarad kõrvalistesse ruumidesse, ehk hoiavad avalikult aitades, ja kui ei leidu tunnistajaid, ei saagi neid vastutusele võtta. Teine asi on, kui ruumide kontrollereimise puhul leitakse joojaid ja selle järgi läbiotsimisel ka joogitagavarasid.

Toon näiteks mõned kogemused salaja viinaga kauplejate paljastamise alalt.

Elavas liikumiskohas asub paviljon karastavate jookide müügi õigusega. Viimaste jookide hulka kuulub iseäraline õunajook „Apfelberlee“. Vedelik on õllevärviline, vahutav, kuid pisut punakam ja harilikust õllest paksem. Õllepudelilt võetakse etiketid ja kleebitakse „Apfelberlee“ pudelite etiketid asemele ning müüakse avalikult õlut õunavedeliku nime all. Politseinik juhtub paviljoni astuma ja leiab kahtlase vedeliku laual klaasis. Vabandades asub selle proovimisele ja asja selgitamisele. Üllatuseks leiabki, et pudelites õlu. Ametnik seab asja kohta protokollu kokku, kuid tunnistajad tõendavad — nemad küsinud „Apfelberlee“t“, pole maitsest aru saanud, kuna äri pidaja oletab, et õlletehases on vististi õlle ja õunajoogi pudelid segamini aetud. Loomulikult korraldab politseiametnik läbiotsimise, leiab terve virna „Apfelberlee“ siltidega pudeleid, kuid mõnda üksikut lahti tehes rohkem õlu ei leia. Võib olla, et mõnes kastis küll õlu leiduks, kuid oma riisiko peale kõiki pudeleid lahti korkida on kardetav, kes joob „Apfelberlee“ ära ia kes maksab kahiud, kui tõepoolest ei leidu enam õlut? — Õlletehas oma peale eksitust õlle ia õunajoogi segaminiaiamises ei võta ia kui asi kohtusse läheb, ei saa ikkagi äri pidajat karistuse alla viia.

Teiseks. Mõöda minnes näeb politsei-

ametnik oma silmaga, et õllevedaja võtab õllekasti koormalt ja viib paviljoni ruumi. Ametnik läheb sisse parajasti rahamaksmise ajal, palub õllekasti asjas seletust. Äripidaja ja õllevedaja seletavad: tellitud limonaadi ja limonaadi kasti asemel toonud kogemata õllekasti sisse. Viimasel juhtumisel talitas ametnik pisut varaselt ja ettevaatamatult: oleks pidanud pisut ootama ja siis õllekasti järgi minema, kui see oleks paigale pandud.

Kümneid näitusi võiks tuua sellest, kuidas politsei- ja aktsiisiametnikud asjata tööd on teinud; protsessid venivad pikale ja võib öelda, et 90 % salaja viinaga kauplejatest mõistetakse õigeks, kindlate tunnistajate puudusel.

Kui keegi neist äriajajatest karistuse alla langeb ja on sunnitud ükskord mõnda summat trahvi näol riigi kasuks maksma, siis ei heiduta teda see asjaolu põrmugi; püütakse sagedasti veel suurema hooga äri edasi ajada, et makstud trahvi võimalikult kiirelt tasa teenida.

Aasta tagasi leidis P. linnas mees, seltskonnategelane, advokaat ja ajakirjanik, kes karsklasena tuntud, ning hakkas kohalikus ajalehes õige ägedalt politseid piitsutama, nagu ei tegutseks see küllalt energiliselt salajooigi mülgaste suigemiseks. Politseinikud hakkasid hoolega õhnuti kahtlasi kohti revideerima, — kuid siis tuli sama mees jälle arvamisele, et ametnikud ise käivad salakohtades joomas ning sellepärast ei kao mülkad. Otse appihüüdvalt kirjutati: „Kaotage ometi ükskord säärased mülkad.“ Kui siis hiljemalt mõned asjad mülgastepidajatega kohtus ette tulid, asus karsklane viimaseid sama ägedalt kaitsma ning tema kaitsmisel ei puudunud edu . . .

Kas ei tuleks kaalumisele võtta asja tõsist seisukorda ja niisugust normi maksma panna, et ka salakohtades joojad isikud saaksid karistatud, kes nii visalt mustaäri pidajaid kaitsevad ja kohututes tihtilugu väletunnistajatena esinevad. Äripidaja oleks omakorda kaitstud joodikute kuritahtliste kaebtuste avaldamiste eest, kui ta kindlat järelvalvet peaks oma ruumides, ega ei lubaks seal kedagi alkoholi tarvitada, vastasel korral peab ise määruse rikkujaid politseile üles andma. Samuti võiks karistada võõraid isikuid, kes erakorterite pidajate juure ainult joomiseks kogunevad. Kui on kokkukogumine sündinud põhjendatud alusel ja ei ole salaja kauplemist olnud, seda suudab ametnik ikkagi kindlaks teha. Kuid politsei võimupiire tuleks suurendada, et ta võiks ette võtta oma äranägemise järgi kahtlastel kordadel sagedamaid kontrollkäikusi tunnistajate juures olekul ka erakorterites, eriti muidugi neis korterites, kus korduvalt näha on joodikute kogumisi ja kus korteripidaja alati vabandab sünnipäevade ja muude perekondliste sündmustega. Võiks ka siis joojaid endid karistada, kui nad alati ühte ja sama kohta kokku ilmuvad „plessima“, s. o. raha kokkupannes viina väljast tellivad ja jooivad.

Ametnikkude poolt kuritarvitusi sarnase seaduse puhul ei oleks karta, kuid minu arvates, võiks saavutada paremaid tagajärgi salaja alkoholiga kauplemise vastu võitlemise alal kui praegusel ajal.

Huvitav oleks, kui selles küsimuses ametvennad ehk autoriteetlised õigus-teadlased avaldaksid omi mõtteid.

Hääl.

New-Yorgi ja Viini politseikongressid.

„E. Politseilehes“ nr. 49 — 5. detsembrist s. a. ilmus pikem kirjatükk käesoleval aastal New-Yorgis ärapeetud rahvusvahelise politseikongressi töö kokkuvõtte kohta, kuna üldine kongressi käigu kirjeldus leidub „E. Politseilehes“ nr. 22 s. a. New-Yorgi politseikongressil võeti vastu terve seeria resolutsioone, mis osalt samad on, nagu juba 3. kuni 7. septembrini 1923. a. Viinis ärapeetud politseikongressil vastuvõetud otsused (v. „E. Politseileht“ nr. nr. 6 ja 7 — 1924. a.), osalt neid täiendavad, osalt aga neile vastu käivad.

nagu, näiteks, seisukoht politsei atashede instituudi loomise asjus. Sellega on siis nüüd loodud kaks keskk kohta, kusjuures mõlemate ülesandeks on üksikute riikide politsei tegelasi teine teisele lähemale viia ja kõigepealt politseide rahvusvahelist läbikäimist hõlbustada ja ühtlustada. Kuritegevus ja kuritegijad on rahvusvahelised, mis nende tööd seltskonna kahjuks kergendab, sellest järgneb, et ka politsei peab muutuma rahvusvaheliseks, et riikide piirid ei tohi olla piiriks politsei jälgivale tegevusele ja et politsei peab

võima sama ja veel suuremagi kiirusega tegutseda kui kuritegijad, sest passid ja viisumid ning kõiksugused piiride peal kontrollleerimised võivad edasilikumise takistuseks olla küll harilikule kodanikule, kuritegijaid kõik sarnased kitsendused ei kohuta põrmugi.

Kui nüüd aga on olemas kaks rahvusvahelist keskkoha, kuhu enam-vähem kokku jooksevad kõik niidid kuritegijate vastu võitlemisel, kui igal keskkohal oma alaline sekretariaat ja, nagu Viini kongressil, isegi alaline rahvusvaheline kriminaalpolitsei komisjon, kuidas on siis vahekord nende tsentraalasutuste vahel või pole seal üldse veel mingit vahekorda? Kahjuks peab tunnistama, et tõesti senijani pole veel mõlemad keskkohad kontakti astunud, olgugi, et tegelased ja liikmed — vähemalt silmapaistvamad — mõlemil kongressil ühed ja samad. Kui mõlema kongressi liigete hulka kuuluvad politseide juhid ka ühed ja samad poleks, siis valitseks ka politseide rahvusvahelises koostöötamises kindlusetus ja segadus, nii et koostöötamine praegu — vähemalt sel tagasihoidlikul kujul, nagu see on suudetud senijani läbi viia — ripub ära ainult isikutest, on personaalset laadi, mis mõistagi kõige parem ja kasulikum nähtus ei ole.

New-Yorgi politseikongressil pidas Viini politseipresident Schober pikema kõne Viini kongressi, tema tööde ja tagajärgede üle, eriti ka rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni üle, mille alaline asupaik Viinis ja soovitas mõlema suurema organisatsiooni, New-Yorgi ja Viini rahvusvaheliste politseikongresside vahel lähemat ühendust luua, mis aga korda ei läinud. Peeti küll pikemaid läbirääkimisi küsimuse kohta, kuid küsimust lõpulikult ei lahendatud ning mingit konkreetset otsust vastu ei võetud. Niisugune olukord ei ole loomulik ja võib rahvusvahelisele koostöötamisele ainult kahjulik olla. Et see niimoodi väljakujunenud olukord hädaohtlik on, toonitavad väga mitmed tuntud Öhtu-Euroopa politseitegelased, eriti politseipresident Schober ise ning Belgia kriminaalpolitsei juhataja Alfred Keffer. Viimane juhib Viini rahvusvahelise politseikongressi häälekandjas „Internationale öffentliche Sicherheit“ (nr. 21 — 15. novembrist s. a.) tähelepanu järgmiste asjaolude peale.

Esimene rahvusvaheline politseikongress peeti ära 1921. aastal New-Yorgis

linnaavalitsuse kaasabil ja toetusel politseiülema Richard E. Enright'i juhatusel. Väga mitme riigi esitajad olid konverentsile ilmunud, kus palju tähtsaid otsusi tehti. Harutati palju kriminaalpolitseisse puutuvaid küsimusi, kuid huvi välispolitseisse puutuvate küsimuste vastu oli silmnähtavalt suurem. Tõele au andes, tuleb aga tunnustada, et see esimene kongress kindla aluse pani elavale läbikäimisele just üksikute kriminaalpolitsei tegelaste ja juhtide vahel, mis kasulikku mõju avaldamata ei jätnud. Iseloomustav on nimelt, et peale esimest New-Yorgi kongressi intensiivsem võitlus rahvusvahelise kuritegevuse vastu algas ja et sellel võitlusel head tagajärjed olid, tagajärjed, mis saavutati ainult tänu üksikute riikide kriminaalpolitsei organide koostöötamisele ja vastastikule abiandmisele. Juba järgmine konverents, 1922. a. New-Yorgis ärapeetud teine rahvusvaheline politseikongress tõendas seda.

Viinis 1923. a. peetud kongress politseipresident Schoberi algatusel ja juhatusel oli õieti rahvusvaheline kriminaalpolitsei kongress, sest Viinis harutati pea ainuüksi küsimusi, mis ühenduses kriminaalpolitseiga. Konverents tegi tegemist, välja arvatud vähesed, tähtsusetu erandid, küsimusega, mis abinõusid tuleks ja võiks tarvitusele võtta, et kätte saada võimalikult suure arvu riikide politseiasutuste koostöötamist rahvusvaheliste kuritegijate kahjutukstegemisel, et neid jälgida ja arreteerida ükskõik kuidas ja kuhu nemad põgenenud ja kus nemad endale varjupaika leidnud.

Selles aga seisabki A. Kefferi arvates kõige tähtsam ja kõige rutulisema iseloomuga politsei konverentside ülesanne. Sellel alal on vaja veel väga palju tööd teha, siin, võib öelda, tuleb veel kõik ära teha, sest kuigi üldine aparaat väljakuju-nemas, on siiski veel liig palju takistusi olemas, mis ei luba käimapanud masinal korralikult ja oma ülesande kohaselt töötada. Niisuguseid takistusi tuleb kõrvaldada, see aga on võimalik ainult kõikide koostöötamise abil. Näiteks, üheks rahvusvaheliste politsei konverentside tulemuseks on leping, mis Belgia ja Shveitsi vahel sõlmitud, selle konventsiooni aluseks on politseide koostöötamise põhimõte. Leping kohustab mõlemad riike nende kuritegijate jälgimisele oma territooriumil asuma, keda lepingu-sõlmijate riikide politseid taga otsivad; kui kuritegija on üles leitud, peab teda

arreteeritama ja kui kordasaadetud kuritegu raskete hulka kuulub, peab üks lepinguosaline tagaotsitavat nii kaua vahiall hoidma, kui kõik diplomaatilised vormaalsused täidetud on, mille järele kuritegija teise lepinguosalise riigi politseivõimudele üle antakse. Konventsioon, millest jutt, näeb muu seas ka ette, et tagaotsitavate kuritegijate nimed, näopildid, näpujäljed ja isikukirjeldused peavad ilmuma teise lepinguosalise riigi politsei ametlistes lehtedes. See on küll esimene, kuid tähtis samm riikide kriminaalpolitsei asutuste teine avitamisel.

A. Kefferi arvates peaksid mõlemad politseikongressid oma liigete peale ses suunas mõjuma, et sarnased konventsioonid, nagu Belgia ja Shveitsi vahel sõlmitud, saaksid võimalikult kõikide riikide vahel maksuma pandud, sest iseäralisi takistusi selleks ei tohiks olla. Kõige selle tõttu ei saaks aga New-Yorgi ja Viini politseikongressid igäüks oma teed käia; nende rahvusvahelise politsei keskkohade töö eesmärgiks peaks olema ühine, ülaltähendatud siht. Mõlemad konverentsid on sealjuures tarvilikud. Peab silmas pidama, et New-

Yorgi kongressi koosolekutele ei saa sõita kaugeltki kõikide Euroopa riikide esitajad. Ühisriigid asuvad liig kaugel ning esitajate saatmisega ühenduses olevad kulud on liig suured Euroopa nii-kui-nii vaeseks jäänud riikidele. Peale selle on Ameerikas administratiivsed küsimused esimeses järjekorras päevakorral, kriminaalpolitsei tegevus on seal vähema tähtsusega; olukord on teine, elu on teine, huvid on teised, politsei ülesanded ja tegevus on teine. Sellepärast on hea, et Ameerika politsei konverentse kokku kutsub, et tähtsaid küsimusi rahvusvaheliselt vaatekohalt harutada. Tähtis aga on kõigepealt, nagu juba tähendatud, et mõlemad maailma politseikonverentsid ühiselt tegutseks ja et saaks selle läbi ühisel viisil ja ühisel jõul töötada kuritegijate vastu Ameerikas, Ida-Aasias ja Euroopas. Seda eesmärki aga võib muidugi kätte saada ainult siis, kui mõlemad tsentraalkohad alalises lähedas ühenduses teine teisega seisavad. Võib loota, arvab A. Keffer, et niisugune ettepanek mõlema Atlandi okeani kallastel kaalumisele võetakse rahvusvaheliste kuritegijate kahjuks ning inimkonna jäädava julgeoleku kindlustamise kasuks.

Verise kättemaksmise viis Korsikas.

Dr. E. Graefer.

Napoleoni ilusa kodumaa sissetulekud, mis Prantsusmaa riigikassale muu seas hoopis rohkem kulusid sünnitab, kui temast tulusid saab, ripuvad ära pea ainuüksi huvireisijatest: nende jõukusest ja kõige pealt nende arvu suurusest. Sellepärast ei seisa kellegi huvides tunnustada, et Korsikas on veel olemas röövlid ja küsimuse peale, kas nemad ka praegu tegutsevad, vastatakse nii eraisikute kui ka ametasutuste poolt kategooriliselt eitavalt. Ka Baedeker vaatab nii moodi asja peale ja ainult Sartene linnakese kohta, mis lõunapool asub, kuhu võõrad harva satuvad, tähendatakse, et seal on veel maksev verise kättemaksmise viis.

Kui mina Sartene linnakest külastasin, sain mina ühes kohvikus linnapeaga ja mõnede „tähtsamate isikutega“ tuttavaks ja küsisin neilt häbelikult, kas Baedeker'i andmed vastavad tõe. Mulle vastas kurnis pahaselt üks vana mees, et Sartenes sama kord maksab, nagu igal pool maa-

ilmas: kui keegi kellegi tapab, siis tape-takse ka tema. Veidi tagasihoidlikult tähendas linnapea temale, et võib olla see siiski ei ole igalpool kombeks.

Kahtlemata on enam kui sajaastane Prantsusmaa mõju ning huvireisijate arvu kasvamine paremat olukorda loonud kui see, millest kõneleb Mérimée omis jutustustes. Peateene langeb siin hästi organiseeritud sandarmite peale. Mägede küllades ei ole kõige ilusam hoone koolimaja, vaid politseinikkude kasarm. Ilusalt riie-tatud ja hästi sõjariistadega varustatud ametnikud ei koosne kunagi saare elanik-kudest, vaid on normanid, bretoonid ehk Elsassist pärit, kellel võiks elu selles Lõunamaa paradiisis meeldida, kui elanikud nii selgelt neile ei annaks tunda oma vihavaenu nende vastu. Kuid nii peabki vist asi olema; sest kui ametnikkudeks oleks Korsika elanikud, peaks alati sellega arvestama, et üksmeel oma inimes-tega ära võidaks teenistulise kohustunde.

Kord peeti kellegi juures külas oksjoni, kes kuidagi ei tahtnud maksusid tasuda. Keegi ei julgenud oksjonist osa võtta ja kui siiski lõpuks üks naabriküla naine ühe lauakese ostis ja sellega tahtis koju minna, peeti tema kinni vihaste külaelanikkude poolt, tungiti tema kallale ja võeti temalt lõpuks laud ära.

Kõige kuulsamaks meie aja röövliks oli surnud „Bellacuscia“ (ilus reis). Kui viisakalt see mees oskas ümber käia võõrastega, näitab järgmine lugu, mille jutustas mulle üks röövlite kaasaeglastest. Ühele maastikkude maalikunstnikule tungis kord kallale röövel, kes ennast nimetas kardetavaks Bellacusciaks ja kes kunstnikult ära võttis kõik sularaha. Mõne päeva pärast peale selle ilmus jällegi kunstniku juure üks pärismaalane. Seekord oli see Bellacuscia ise. Tema küsis viisakalt võõralt, kuidas temale meeldib Korsika. „Üldiselt väga hästi, kuid mõne päeva eest röövis see häbemata Belacuscia mind paljaks“. „Kuidas tema siis välja nägi?“ küsis röövel, kelle peale need sõnad avaldasid nähtavasti vastumeelset mõju. Varsti jõudis tema vastusele, et üks tema käsualustest on omandanud „ülemuse“ nime ja on seda kurjasti tarvitanud. Tema läks lähedalolevale mäekünkale ja andis valju vilet ning ilmus varsti tagasi ühe isikuga, kes tõesti sama mees oli, kes mõne päeva eest võõra paljaks röövis. „Kas sina varastasid selle härra paljaks,“ küsis kõikvõimeline röövel tigeda näoga. Kui kaasa toodu värisedes vastas küsimuse peale jaatavalt, käskis ülem teda põlvitada, andis temale veel aega „Isa meie“ palvetamiseks ja lasi teda siis halastamatult maha.

Keegi prantslane saatis suvise puhkeaja mööda — see oli läinud aastal — ühe Korsika valla vaimuliku majas. Kui prantslane kord vaimuliku pühapäeval kiriku saatis, pani tema ühte kõrget kuju tähele laia äärega kübaraga, kes püss seljas ja gamashid jalas jumalateenistusele ilmus. Mees ostis kirikuukse juures suure ja kalli küünla, astus pühakotta, pani küünla põlema, põlvitas ja hakkas Jumalat paluma. Minu küsimuse peale, kes on see imelik kuju, vastas preester silmnähtava uhkusega: „see on Castelli, meie röövel“. Ja siis jutustas vaimulik järgmise loo.

Umbes 15 aasta eest mängis noor Cas-

telli külaplatsil „punni“ mängu. Mäng seisab nimelt selles, et punni peale raha panakse ja kuuliga katsutakse raha tabada. Üks pealtvaatajatest lubas omale halba nalja teha ning raha ära võtta. Kui tema tõrkus raha tagasi andmast, võttis äkiline mängija taskust püstoli ja laskis vastase maha ning kadus. Kuid juba päev hiljem võidi teda arretereida. Kohus mõistis teda surmamise eest kümneks aastaks sunnitööle. Enne kui Castelli ära viidi, töötas viimane, et tema varem või hiljem kõik kuusteist tunnistajat maha laseb, kes kohtus tema vastu tunnistanud. Möödus kümme aastat. Vahepeal surid ära kaks neist kuueteistkümnest tunnistajast. Ülejäänud lasi Castelli ühe aasta jooksul maha ja nüüd ei läinud Castelli't enam korda kätte saada. Külaelanikud olid liig imestanud ja kartsid Castelli't nii, et ükski neist ei julgenud teda ära anda ja sandarmite kätte toimetada. „Kas ei oleks võimalik meest lõunasöögiks oma juure paluda?“, küsis prantslane. „See on lihtne asi,“ vastas preester ja palus Castelli't ühe sugulase kaudu järgmisel pühapäeval lõunale tulla. Tähenadatud päeval ilmuski võõras, kuid ainult üsna lühikeseks ajaks; tema vabandas ennast ning kadus jälle nii sama ruttu, kui tema ilmunudki. Mis oli siis vahepeal sündinud?

Castelli oli metsa servale elama asunud rikka mõisniku naabruses. Viimane aga ei olnud sugugi uhke oma uue naabri peale ning tähendas kord ettevaatamatult kohvikus, et otse häbistav on vaadata, et niisugune mees, kelle koht on õieti vangimajas, võib vabalt tema naabruses elada. Varsti peale selle tegi Castelli, kellele mõned sõbrad sellest vahejuhtumisest kõnlesid, mõisnikule ettepaneku kahe nädala jooksul mõisat maha müüa ja saarelt lahkuda, kui temal on elu armas. Mis jäi vaesele rikkale muud üle, kui ära sõita. Kuid enne seda deponeeris tema ühe Bastia panka 20.000 franki, mis oli määratud sellele, kes vabastab Korsika Castelli'st, sellest metsloomast. Varsti avaldasidki kaks noort meest, kellede rahaahnus siiski suurem oli, kui korsikaanlaste autunne, nõusoleku kõrget laskmise preemiat teenida, millest teatati ka Castelli'le. See siis oligi põhjuseks, et Castelli loobus heast lõunasöögist vaimuliku korteris ning kadus nii ruttu.

Esimesed kutseharidusega politseinikud.

Esmaspäeval, 7. detsembril s. a., laskis politseikool välja kõrgemast klassist esimese lennu, 31 kasvandikku, kes politsei peavalitsuse poolt ametisse määrati raiooni ülemateks ja agentideks kriminaal- ning kaitsepolitseisse.

Õppekava oli kaunis laialdane, mis kasvandikkudelt suurt hoolt ja ettevalmistust nõudis; kuuldavasti on ka nõudmised eksamitel suured olnud. Selle peale vaatamata on kõik rahuldavaid teadmisi üles näitanud, nendest 11 koguni häid. Eksamid olid suusõnalised ja kirjalikud. Kirjatöök oli 2 ülesannet, mille kohta tuli juurdlust toimetada ja seda jaoskonnas peetavatest raamatutest läbi kanda; juurdlus pidi sisaldama vaatluse ja läbiotsimise protokollid. Ülesandeks oli: 1) „Leiti laip läbilastud peaga“ ja 2) „Teatati vargusest 120.000 marga väärtuses.“ Ülesanded jätsid laiad võimalused sündmuse kirjeldamiseks ja jälgimiseks; tööd olid hästi ja järjekindlalt kombineeritud, selle peale vaatamata, et kasvandikkudel oli praktiline teenistus tundmatu.

Suusõnalistel eksamitel sooritati järgmistes ainetes:

1) Kodaniku teadus, 2) administratiivõigus ja politsei korraldus, 3) kriminaalõigus ja kohtupidamine, 4) tsiviilõigus ja kohtupidamine, 5) finantsõigus (toll, aktsiis ja maksud), 6) tervishoid ja esimene abi, 7) looma tervishoid, 8) kuritegude jälgimine (kriminaal- ja poliitilised kuriteod), 9) politsei praktiline teenistus ja kantsleiline asjaajamine, 10) relvade käsitamine ja laskeoskus ühes side ning topograafiaga, 11) eesti keel ja 12) kodumaa ajalugu ning maateadus.

Lõpetajatele korraldati esmaspäeval kell ½5 õhtul lõpuaktus, kuhu oli ilmunud siseministri abi, hra Kübarsepp, kes lühikese kõnega pööras kasvandikkude poole ja tähendas, et kasvandikud on koolis 6 kuu kestel saanud teoreetilise etteval-

mistuse ainetes, millega politseil tegelikus teenistuses tuleb alati kokku puutuda. Kuid sellest on vähe, et politseinik tunneks seadusi, vaid ta peab oskama neid käsitada õieti, õigel ajal ja õigel kohal. Koolis ei ole võimalik nii lühikese aja jooksul harjutada ja kätte õpetada seaduste ning määruste praktilist käsitamist, vaid seda peab igaüks tegema ja õppima tegelikus teenistuses, nii et igaüks lõpetajaist, minnes tegelikku teenistusse, ei tohi unustada, et ta ennast peab täiendama praktiliste kogemustega. Peale selle jagas ministri abi isiklikult kutsetunnistused välja, igaühele kätt surudes ning õnne soovides.

Selle järele kõneles kooli ülem, hra Mets, kes muu seas tähendas, et kool on tahtnud õpilasi kasvatada vääriksiks ja kõlblikkudeks politsei teenistuses; ta pidi maha lõikama need kasvud, millest võiks halbtus välja kasvada ja elujõudu andma neile kasvudele, mis head vilja kannavad. Muidugi mõista ei suudeta koolis 6 kuuga inimest ümber muuta, vaid on tahetud äratada teadlikku arusaamist kutsest ja selle ülesannetest ning distsipliinist.

Kuigi kooli vastu võetakse isikuid, kes on sõjaväes teeninud, sellega peaks igal ühel arusaamist olema distsipliinist, kuid politsei distsipliin on teataval määral veel nõudlikum, sest politseinik puutub kõige enam rahvaga kokku ja selle juures peab ta piinlikult enese üle valitsema, et täita korrektselt ja erapooletult oma ülesandeid. Sarnase distsipliini väljaarendamine on kooli peapüüd, ja sellest välja minnes on kooli sisemises elus maksma pandud vali kord ja on kasvandikkude vastu oldud väga nõudlik.

Peale kõnet annab kooli ülem igaühele ettekirjutuse kätte, kuhu keegi teenistusse läheb ja nähtavalt liigutatult lahkub ta armsakssaanud kasvandikkude seast.

—s—

Ametlik osa.

Käskkirja siseministeriumile 16. detsembrist s. a. nr. 72:

Riigikogu poolt 15. detsembril s. a. ametisse kutsutud Vabariigi Valitsuse koosseisus jätkan siseministeriumi juhtimist 16. detsembrist s. a.

Siseminister E i n b u n d.

Politsei peavalitsuse ülema käskkirjas 11. detsembrist s. a. nr. 67

on avaldatud 7. detsembril s. a. politseikooli kõrgema klassi kursuse lõpetanud kasvandikkude nimekirja: Morits Mällo, Ernst Änilane, Kristjan Puskar, Martin Kask, Voldemar Reinbaum, Gustav Tikk,

Eduard Pärn, Albert Uik, Hugo Täht, Johannes Palu, Arnold Treiman, Johannes Triebstock, Hugo Sõster, Robert Simpson, Valter Saar, Nikolai Elendt, August Rattasepp, Vladimir Ismidt, Albert Essenson, August Luts, Aleksander Rotka, Vassili Olter, Roman Titon, Herbert Peterson, Aleksander Kirschbaum, Artur Röömel, Karl Kivistik, Paul Tamm, Eduard Riis, Ernst Braun, Albert Vassil.

Kriminaalpolitsei Pärnu jaoskonna vanematele ametnikkudele Peeter Sang'ile ja August Gustavson'ile on määratud autasu — Sang'ile 5000 marka ja Gustavson'ile 3000 marka hoolsa ja energilise tegevuse eest kuritegude jälgimisel, mille tagajärjel kuritegijad tabatud.

Kriminaalpolitsei Tallinna jaosk. agendile Rudolf Luht'ile on määratud 3000 m. autasu põgenenud kuritegija otsimisel ülesnäidatud hoolsuse eest, mille tagajärjel kuritegija sai Luht'i poolt tabatud.

Politsei peavalitsuse ülema käsukirjaga 18. detsembrist s. a. nr. 68:

on siseministri resolutsiooniga 10. dets. s. a. kaitsepolitsei Tallinna jaosk. noorem ametnik Martin Markson kinnitatud sama jaoskonna vanemaks ametnikuks.

Siseministri resolutsiooniga 10. dets. s. a. on kaitsepolitsei Võru jaoskonna noorem ametnik Aleksander Jõgi vabastatud ametist omal palvel, arvates 1. jaanuarist 1926. a.

Kriminaalpolitsei Võru jaosk. vanem ametnik Julius Ennok'ile on määratud 5000 marka autasu kuritegija otsimisel ülesnäidatud hoolsuse eest, mille tagajärjel kuritegija sai Ennok'i poolt tabatud.

Kriminaalpolitsei Narva jaosk. vanem ametnik Johann Juurup'ile on määratud 5000 marka autasu hoolsa ja energilise tegevuse eest kuritegude jälgimisel, mille tagajärjel kuritegijad tabatud.

Kriminaalpolitsei Tallinna jaosk. van. ametnik Paul Hansar'ile on määratud 5000 marka autasu kuritegija otsimisel ülesnäidatud hoolsuse eest, mille tagajärjel kuritegija sai Hansar'i poolt tabatud.

Lääne maakonna politsei ülema käsukirjaga 12. detsembrist s. a. nr. 106

on politseikooli kõrgema klassi lõpetajad määratud ametisse: Artur Röömel politsei 4-da raiooni ülemaks, Karl Kivistik 6-da raiooni ülemaks, Aleksander Kirschbaum 7-da raiooni ülemaks ja Paul Tamm politsei 14-da raiooni ülemaks.

Käsukirjaga 16. detsembrist s. a. nr. 54 Tartu linna politseile

on määratud politseikooli kasvandik Nikolai Elendt raiooni ülemaks 2. jaoskonda, arvates 15. detsembrist s. a.

Politseikooli kasvandik August Rattasepp on määratud raiooni ülemaks 1. jaoskonda, arvates 16. detsembrist s. a.

Väljamaalt.

Õnnetute juhtumiste ärahoidmine tänavliikumisel.

New-York kasvab iga päevaga, liikumine südalinnas läheb järjest elavamaks, sõiduriistade, eriti autode arv suureneb alatasa ning liikumise reguleerimine kesklinna tänavatel ja platsidel on selle tõttu raskendatud ja loetakse praegu üheks kõige tähtsamaks New-Yorgi välispolitsei ülesandeks. Olukord on Ühisriikide kõige suuremas linnas juba sarnane, et kavatsusel on uute tänavate ehitamine üle praeguste tänavate ning maa-aluste raudteede võrgu laiendamine, et kuidagi liikumise raskustest üle saada. Sellepärast pole ka ime, et New-Yorgi politsei juhtivad jõud õige tõsist tähelpanu pööravad tänavliikumise reguleerimise küsimuse peale ja et politsei poolt mitmesugused abinõud tarvitusele võetakse kodanikkude õpetamiseks ja juhatuste and-

miseks tänavliikumise kohta. New-Yorgi politsei presiidiumile allub eriline kaitsebüroo, mille ülesandeks on tänavliikumisega seotud küsimuste lahendamine. Suurt tähelpanu pööratakse autopidurite kontrollerimise peale. Tähendatud kaitsebüroo ametnikud võivad tänavatel autosid kinni pidada (mis tegelikult ka üsna tihti sünnib) ja pidurite suhtes läbi vaadata. Kui leitakse, et pidurid pole täiesti korras, eemaldatakse auto otsekohe liikumisest. Kõikides koolides peavad politsei-ohvitserid loenguid tänavliikumise küsimuste üle, neid selgitades piltide ja statistiliste andmete abil. Samasugused loengud peetakse ka sõiduriistade omanikkudele. Suurematele tänavatele ja platsidele on asetatud hiigla plakatid, millistes pööratakse tänavliikumisega seotud õnnetute juhtumiste ja nende tagajärgede peale tähelpanu. Eriti aga kat-

sutakse igal võimalikul juhtumisel publikule — iseäranis jalakäijatele — selgeks teha, et kõik kitsendavad määrused tänavliikumise alal on maksma pandud inimeste eneste kasuks ja et liikumist reguleeriv politsei ainult publiku kaitseks tegutseb, et mõned karmid politseiilised abinõud ei ole mõnesuguse võimu demonstreerimine, vaid jällegi ainult kaitseabinõu rahva kasuks. Kui keegi jalakäijatest tänavliikumise määrusi rikub, näiteks, vale ajal ehk valesti tahab üle tänava või platsi minna, ei karistata teda, vaid liikumise politsei ametnik annab määruse vastu eksijale kätte väikese broshüüri, milles on seletatud tänavliikumise reeglid ja nende reeglite vajadus ja möödapääsematus. 11. mail s. a. pandi New-Yorgis toime eriline „kaitsepäev”. Kaheks tunniks pandi liikumine peatänaval seisma ning siis demonstree-riti kaitsebüroo ametnikkude poolt liikumist üle tänavate. — Kuuldavasti on ka Berliini politsei hakanud New-Yorgi ametkondade eeskujul liikumist reguleerima. Berliinis on viimase kahe aasta jooksul liikumine kesklinnas, näiteks n. nim. Potsdamer Platz'il, tunduvalt suurenenud, mis nõuab uute abinõude tarvitusele võtmist. Peale liikumise torni sisseseadmise ja eriliste määruste maksmapanemise on ka publiku õpetamise peale üle mindud. Kõigis elementaarkoolides peetakse juba praegu loenguid liikumise üle, lektoriteks on kõrgemad poliisiametnikud. Kinodes demonstreeritakse aeg-ajalt pilta, mis peavad aitama seda tähtsat küsimust selgitada.

Mees, keda otsivad taga 23 prokuratuuri.

Pikemaajalise töö ja otsimise tagajärjel läks Berliini kriminaalpolitseil mõne nädala eest korda ühte õige kavalat, tähtsat kuritegijat arreterida, keda praegu otsitakse taga 23 prokuratuuri poolt, mis kahtlemata omapärane rekord praegusaja Saksamaa kriminaalpolitsei ajaloos. Kuritegija — tema õiget nime pole veel kindlaks tehtud — on 34 aastat vana ja on elukutse poolest mototsükleti-juht, kes võrdlemisi lühikeseajalise tegevuse järele oskas 75 autot kelmuste läbi omandada. Käeosoleva aasta märtsikuu keskel omandas kuritegija, kes ennast Heinz von Lehn'iks nimetas, ühe vanema ja soliidsema autoäri G. Apel & Co., kust mees tarvilise raha selleks operatsiooniks sai, ei ole korda läinud veel senini sel-

gitada. Tähendatud firmat tunti kui ausat ettevõtet ning seda kasutaski kaval kuritegija kelmuste läbiviimiseks. Tema kuulutas ajalehtis, et tema ostab suuremal arvul tarvitatud veo- ja sõiduaautosid. Pakkumisi tuli sisse väga palju, sest rahapuudus andis end sel ajal kõvasti tunda, teiselt poolt oli ka usaldus firma vastu õige suur. Ka järelepärimistel pankades ja vastavates büroodes saadi alati kõige paremaid soovitusi G. Apel & Co. firma kohta. Kelm aga ei maksnud autode eest sularaha, vaid maksis vekslitega, ainult mõnel üksikul juhtumisel osaliselt sularahas. Kuue nädala jooksul ostis kelm 75 autot kokku ning müüs need odava hinnaga jälle edasi. Mehe suurejoonelised ärid hakkasid üldist tähelepanu äratama ja võlausaldajad, kes nägid ja kuulsid, et Lehn'il palju raha ja et äri õitseb, hakkasid vekslite tasumist nõudma. Kui „äriees” neid kinni ei maksnud, järgnesid vekslite protestid ja mõned kahjukannatajad läksid kriminaalpolitseisse. Kui politsei tahtis asja lähemalt revideerida hakata, selgus, et kelm oli juba kadunud ja Berliinist ära sõitnud. Pikemat aega otsiti meest taga Prantsusmaal ja Shveitsis ning siis läks korda teada saada, et kelm Münchenis viibib ja seal jällegi suure eduga tegutseb. Nimelt läks temal korda ühelt tuntud Põhja-Saksamaa suurärilt dokumente muretseda, milliste abil tema Nürnbergis esines selle firma esitajana. Jällegi järgnesid autode tellimised, müümised jne., nagu Berliiniski, ainult selle vahega, et mees nüüd juba kandis Karl von Lassen'i nime. Peale viimaste autode müüki läks kuritegija Müncheni oma sõbrannade juure ning sõitis seal edasi Berliini, kus tema ühe vana sõbranna juures end peitis. See sai temale saatuslikuks. Politsei sattus kelmi jälgile ning võttis tema kinni. Arreteerimisel leiti kuritegija juures hulk isikutunnistusi ja dokumente nimede peale: Dr. Lehmann, vabahärra v. Gossov, Michael von Lubazovski ja George Christophe. Selgub, et mees ka nende nimede all hulk kelmusi on toime pannud, nii et, nagu öeldud, praegu 23 prokuratuuri tunnevad tema vastu elavat huvi.

Abielu petis.

Ameerika Ühisriikides mõisteti Leeds'i linnas keegi Leslie kümneks aastaks sunnitööle naisterahvaste petmise ja nendelt raha väljapressimise eest. Kuritegijal oli

üle 500 pruudi, kelledega tema oli kihlatud nagu kord ja kohus, sellejuures aga oli temal peale selle veel seitse naist, kellelega tema oli abiellunud. Huvitav on selle juures, et Leslie ühte erilisse raamatusse täpselt kõik kihlused märkis, mis tema tegi muidugi selleks, et mitte unustada pruutide nimesid ja nende asupaikaid, ja mis kriminaalpolitseile võimaluse andis asjasse täielikku selgust tuua. Oma „pruutidelt“ sai mees nii palju raha laenude ja kingituste näol, et tema võis vabalt ja mõnusalt elada. Arreteerimisel leiti kuritegija rahakapist üle 3700 armastuse kirja, mis olid hästi korraldatud. Samast kapist leiti ka eriline pruutide ja naiste nimekiri ühes aadressidega ja kallistusnimedega ja kuritegija varjunimede nimestik, sest iga naisterahva jaoks oli temal eriline liignimi tarvitusele võetud. Harielikult esines mees lesena kahe lapsega — nähtavasti oli sellel kõige enam edu. Tähelepanemisväärt on terve loo juures ka see asjaolu, et 500 pruudi õnnelik peigmees ja 7 naise abielumees on 64 aastat vana.

Võistlus nais- ja meeskuritegijate vahel.

Viimases „E. Politseilehe“ numbris oli jutt saladuslikust naisvaraste organisatsioonist, mille kahjutukstegemine senini veel pole korda läinud. Politsei arvates kuuluvad salka seltskonna daamid, kellede eesmärgiks pole ainult vargus. Nüüd aga on Londoni politsei peale teine sarnane, sama raske ülesanne langenud. Nimelt hakkas hiljuti selle „gentlewomen“-kuritegijate organisatsiooni kõrval tegutsema meesvaraste salk, kelle tegevus ja eesmärk samuti saladuslikud ja kelle liikmed arvatavasti samasse kihti kuuluvad, nagu naissalga liikmed. Need „gentlemen“ vargad on praegu Londoni politsei-presiidiumi peamureks ning Scotland Yard'is murtakse pead, kes on need vargad ja mida nemad tahavad. Peasjalikult tegutsevad kuritegijad teatrites ja valivad oma ohvriteks ainult naisterahvaid, kes kallihinnalistes ehteasjades teatrisse ilmuvad. Senini on politseil korda läinud ainult seda kindlaks teha, et salga juhiks on keegi meesterahvas, kes hästi riietatud vana härrana teatrisse ilmub ja siis vaheaegadel pikksilma abil valib ohvri välja. Kui naisterahvas, kelle ehteasju on kavatsatud ära võtta, teatrist lähkub, ligineb temale üks salga liigetest ning võtab temalt väärtasjad. Teised kuritegijad seisavad läheduses, sünnitavad

üldist segadust, nii et vargal võimalik on põgeneda, enne kui keegi veel saab mõtlema hakata kuritegija tabamise peale.

Politsei ja autojuht.

Umbes kuu aja eest ilmus trükist Berliini välispolitsei juhataja, politsei-oberst Kaupischi broshüür: „Kraftfahrer und Schutzpolitsei,“ milles käsitatakse vahekorra autojuhtide ja välispolitsei ametnikkude vahel ja seda suurt tööd, mis välispolitsei õlgadel lasub autojuhtide ettevaatamatu ja kergemeelse sõidu tõttu. Kuna 1924 a. Berliini politseil tuli 1515 juhtumisel protokolli teha autojuhtide peale teise veerandaasta jooksul, tõusis see arv 1925 a. 7210 peale ja kolmandal veerandaastal isegi juba 13172 peale. Sellejuures peab mees pidama, et kaugeltki kõiki sõidumääruste vastu eksijaid pole võimalik olnud vastutusele võtta. Sellega ei ole aga öeldud, et politsei käesoleval aastal mingil põhjusel erilisel vaenulik on autojuhtide vastu. Siiski on võitlus teravamakuju omandanud, mis sellega seletatav, et õnnetute juhtumiste arv katastroofiliselt on tõusnud ja et selle tõttu ministeeriumi poolt politseile ette kirjutati radikaalseid abinõusid tarvitusele võtta. See aga tegi omalt poolt möödapääsematuks liikumist reguleeriva politsei väljaõpetamise ja organiseerimise peale suurt tähelepanu pöörata. Tuleb arvesse võtta, et Berliinis autode ja ka mototsüklettide arv vahetpidamata tõuseb: 1924. a. teisel veerandil oli registreeritud 27.825 autot, 1925. a. — 1. veerandil juba 29.630, 2. veerandil 33.450 ja kolmandal veerandil isegi 42.904 autot. Siia juure tulevad arvata kõik need sõiduriistad, mis on registreeritud teistes kohtades ja liiguvad Berliinis. Sõiduriistade arvu suurenemisega aga käib, nagu näitab igapäevane elu, käsi-käes sõidukiiruse suurendamine ja sellest tingitud õnnetute juhtumiste arvu kasvamine. Seda näitavad järgmised arvud. 1924. a. esimesel veerandil on registreeritud 1062 kõiksuguste sõiduriistade kokkupõrkamist. 1925. a. 1. veerandil — 1792, 2. veerandil — 2587 ning 3. veerandil 3006 kokkupõrkamist. Süüdi olid 1417 juhtumisel eraautod ja 942 juhtumisel taksomootorid. Mis puutub põhjustesse õnnetute juhtumiste tekkimisel, siis on politsei poolt registreeritud: 1227 juhtumisel liigkiire sõitmine, 701 korral valesti möödasõitmine, 1487 korral teiste määruste vastu eksimine, 240 korral autojuhtide joobnud olek. Tähelepanu väärib see asjaolu, et taksomootorite süü läbi tekkinud

õnnetute juhtumiste arv on hoopis suurem, kui eraautode juhtide süü läbi tekkinud õnnetute juhtumiste arv. Kaupisch teeb etteheiteid ka jalakäijatele, kes ei liigu küllalt ettevaatlikult.

Raudtee röövlid Juugo-Slaavias.

Suurt kõmu äratas hiljuti Juugo-Slaavias röövlite katse Belgradi ja Zagrebi vahel sõitva sõidurongi postivagunisid tühjaks röövida. Tänu ainult õnnelikule juhusele ei läinud kuritegijate katse korda, mille tagajärjeks oleks võinud olla halvimal juhtumisel see, et terve rong oleks kukkunud Save jõe. Kui sõidurong Zagrebi jaamast lahkus ning Save jõe silla poole liikuma hakkas, hüppasid — kell 11 õhtul täieliku pimeduse kätte all — mõned kuritegijad rongile, mis tähelepanematult võis sündida hilise aja ja uduse ilma tõttu. Rongi viimast osa moodustasid mõned kaubavagunid ja postivagun, milles oli üle 3 miljoni dinari raha. Röövlite kavatsus seisis selles, et kõige pealt raha omandada ning siis kaubavagunisid tühjendada ja kaupa rongilt välja visata. Tee peal seisis kuritegijate kaaslased, kes siis pidid väljavisatud kraami üles korjama ja ära viima. Raha said mehed õnnelikult kätte ja asusid siis kaubavagunite kallale. Õnnetumal kombel sattusid aga väljavisatud riidepakid järgnevate vagunite rataste alla, mille tagajärjel kõik viimased vagunid roobastest välja jooksid. Seda pani vedurijuht veel õigel ajal — ja viimasel silmapilgul — tähele, temal läks korda rongi enne sillani jõudmist seisma panna. Kui õnnetus oleks juhtunud mõnisada meetrit kaugemal, oleks terve rong kahtlemata sillast alla Save jõe kukkunud. Kuritegijatel läks esialgu tänu üldisele segadusele ja äritusele korda põgeneda, kuid arvatakse, et neid lähemal ajal kätte saadakse, sest politsei on juba meeste jälgil, kes veel Juugo-Slaavias viibivad.

Kuritegijate vastu võitlemine New-Yorgis.

New-Yorgi politsei on uue abinõu tarvitusele võtnud võitluses kuritegijate vastu, kes nii öösel kui keskpäeval vargusi ja röövimisi ning tapmisi toime panevad. Kuritegijate arv ja kuritegijate jultumus on niivõrd kasvanud, et politsei sunnitud on erakorralisi abinõusid valima edukamaks kodanikkude kaitseks. Nimelt on New-Yorgis sisse seatud sõjariistadega varustatud autod, millistes politseinikkude patrullid tänavaid mööda liiguvad. Sel teel arvatakse võimaliku ole-

vat kuritegijate salkade tegevust paraliiserida, kellel seni ajani on enamalt jaolt korda läinud kuriteo paigalt kaduda tänu nende kasutada olevatele kiirautodele. New-Yorgi kodanik peab nüüd, nagu kirjutavad Ameerika ajalehed, imestusega küsima, kas tema elab kusagil kindluses sõja ajal, või on veel tegemist rahuaegse suure kaubalinnaga. Sest juba varem on posti ametkonna ja samuti ka mõne erapanga poolt liikuma pandud soomusautod, millistega raha ja väärtasju transporteeritakse. — Uued politsei autod liiguvad niihästi öösel kui päeval vahetpidamata mööda New-Yorgi tänavaid kolmes vahetuses. Üldse liigub korraga üheksa autot. Igas autos istuvad kriminaalpolitsei ametnikud ja ka mõned erariietes välispolitseinikud, kellele ülesandeks on tarbekorral tule avamine kuritegijate peale. Autod on varustatud püssidega, püstolitega, ühe kuulipildujaga, käsigranaatidega, signaliseerimise rakettidega ja raadioaparaadiga, mis võimaldab alati ühenduses olla ja ühendusse astuda politsei presiidiumiga. Muu seas ei ole autodel eraldusmärke, nii et nemad väliselt nii välja näevad, nagu harilikud sõidautod.

Suurvõitlus kuritegijatega.

Filippiinide saartel leidis detsembrikuu algul suurvõitlus kuritegijatega aset, mis vist nii pea ei kordu oma suuruse ja raskuse tõttu. Manilas tapeti ära kooliõpetaja ja kahtlus langes ühe vana, tuntud kuritegija peale. Politsei pani toime suurema razzia, et mõrtsukat tabada. Razzia läbiviimisel pörkas politsei ühe suurema kuritegijate salga peale ning algas äge võitlus, päris tänavlahing, milles surma said 17 kuritegijat (haavatute arv pole teada, sest kuritegijatel läks korda põgeneda). Politseinikkudest sai raskesti haavata viis meest, kuna õnneks ei saanud keegi surma.

Endiste vangide ühing.

Üheks Vene revolutsiooni tagajärjeks on muu seas omapärase ühingu tekkimine Moskvast: see on endiste vangide ja asumisele saadetute ühing, milles praegu 1260 liiget. Ühing jaguneb 35 sektsiooni. Kõikidele ühingu liigetele koos on tsaari valitsuse ajal määratud 10.086 aastat vangistust. Liigete seas on teiste hulgas 159 isikut, keda omal ajal surma mõisteti ja kellel korda läks põgeneda ehk kellel see karistus pärastpoole muudeti eluaegseks sunnitööks.

Kirjanduse alalt.

Kriminaalkomissar E. Engelbrecht ja Leo Heller „Verbrecher“, Hermann Paetel Verlag. G. m. b. H.

Meil oli kord varem juba juhus peatuda E. Engelbrecht'i ja L. Heller'i töö juures „Berliner Razzien“. Nüüd on samade autorite sulest ilmunud teine töö „Verbrecher“, mis on sama huvitava sisuga, kui eelminegi raamat.

Autorid toovad lugejale elavad pildid kuritegijate ilma õhkonnast ja osutuvad täiesti kuritegijate hingeelu tundjatena. Iseäranis huvitavalt on kujutatud kuritegijate vahekorda kriminaalpolitseiga, nende heatahtlikkust ning austamist viimaste suhtes. Raamatus on toodud üksikud juhtumised kuritegijate elust, kuid siin ei ole tahetud valgustada ainult üksikut sündmust, vaid igast jutustusest käib punase joonena läbi püüe sündmuse psükoloogilisest seisukohast valgustada ja seletada. Üksikute juhtumiste kirjelda-

mine on abinõu kuritegude peale tervikuna vaadata. E. Engelbrecht käsitab, näiteks, väga tähtsaid — kui mitte kõige tähtsamaid — küsimusi kuritegijate elust: „Kuritegija ja armastus“, „Naine kuritegijana“ j. t. Huvitavad on kahtlemata ka kirjeldused Itaalia kohta, mis näitavad, kuidas oskab suurte kogemustega kriminaalset asiade peale tähelepanu pöörata, mis vähikule ei paistagi silma. L. Heller'i kirjatükkidest on huvitav teiste seas ka „Kiirkohus“, mis valgustab uusi kohtuolusid, mis praegusel ajal Saksamaal valitsemas, ühenduses kohtuasutuste koosseisude kokkutõmbamisega majanduslistel motiividel.

Võime kõigile ametnikkudele ja eraisikutele, kes huvi tunnevad kuritegevuse ja tema vastu võitlemise kohta, raamatut soovitada, eriti ka jõulukingina eelseisvaiks pühiks.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 1731. Lugeja K. Küsimus.

Kohtuasutused saavad kutsed ja muud paberid harilikus korras vallavalitsusele isikutele kätteandmiseks, kuna vallavalitsus omalt poolt saadab need edasi raiooni ülemale pealkirjaga „otsekoheks täitmiseks“. Kas politseiametnik on sel juhtumisel kohustatud valla käskjala kohuseid täitma ja kas vallavalitsus on õigustatud pabereid, mis temale alluvuse järele otseteelseks täitmiseks on saadetud, edasi adresseerima politseiametnikule täitmiseks?

Vastus. Ei ole. Valik, kelle peale kutsede kättetoimetamist panna, on kohustatud. Vallavalitsus, toimetades kätte kutsesid, täidab politsei ülesandeid.

Nr. 1742. Raiooni ülem L. Küsimus.

Kas on tingimata tarvilik, et peab avaldajale (s. o. igale kaebajale ehk ülesandjale) kuulutama Nuhtl. sead. § 940 ja hoiatama vale teadete andmise eest. Senini on sarnane kord maksev olnud ja nõutakse seda.

Kuna põhiseaduse § 4. teise lõike järgi „keegi ei või end vabandada seaduse mitteteadmise“, siis osutub N. S. § 940 kuulutamine ülearune olevat.

Vastus. Põhiseaduses § 4. ettenähtud põhimõtte ei ole meie põhiseaduse iseäraldus, vaid on maksev kõikides seadusandlustes (muu seas ka Vene põhiseaduses — § 95 — S. K. I k. I jagu). Kuid teatavatel juhtumistel on seadusandja tarvilikuks leidnud siiski asjaosalistele meele tuletada seaduse nõudmist ja sarnane juhtumine on aset leidnud Kr. Kp. S. § 307, mis kohustab politseid või kohtu-uurijaid hoiatama vale teadete andmise eest.

Nr. 1746. Raiooni ülem L. Küsimus.

1. Kas politsei raiooni ülem võib tunnustuse välja anda surnukeha mahamatmiseks, kui juurdlusega ja arsti poolt on kindlaks tehtud, et surmas ei ole keegi süüdi ega kellegi poolt ei ole takistusi matmiseks?

2. Kas võib jaoskonna arstile, kes politsei nõudmisel on välja kutsutud, päevaja sõidurahade saamiseks tunnustust välja anda?

3. Kas raiooni ülem võib volitustel, mis antud posti pealt tähtsaadetiste ja pakkide ning raudteelt kraami väljavõtmiseks, volitaja allkirja tõestada? Kas on lubatud välja anda vastavat õiendust

isikutunnistuse ehk mõne muu dokumendi maksvusetuks kuulutajale.

Senini on tähendatud toimetused ühes kohas lubatud, teises kohas aga mitte.

Vastus. Kõik need õigused on ainult politsei ülematel, jaoskonna ülematel ja nendel ametnikkudel, kes nende aset täidavad.

Nr. 1827. Lugeja H. V. Küsimus.

„R. T.“ nr. 187/188 — 1925. a. nr. 104 all on „R. T.“ nr. 147/148 — 1920. a. nr. 309 all avaldatud seaduse § 8 maksvusetuks kuulutatud. Kuidas talitada edaspidi juhtumistel, kui sõjaväelaste poolt pannakse toime süüteod, mis R. K. N. S. §§ 38, 39, 42, 43 ja 117 üles loetud?

Vastus. Tähendatud seaduse maksma hakkamisega astub jälle jõusse üldine sõjaväelaste kohta maksev kord.

Nr. 1830. Politseiametnik L. T. Küsimus.

Kas on riigiteenija, kes 5. detsembriks s. a. vahetpidamata 6 kuud riigiteenistuses olnud, õigustatud „R. T.“ nr. 1/2 — 1923. a. alusel jõulupühiks maksetavat liisatasu kui ka Riigikogu poolt 27. XI. 25. a. vastuvõetud seaduse järele („R. T.“ nr. 187/188 — 1925. a.) ühekordset palgalisa saama,

Vastus. On õigus, kui riigiteenija ka jõulupühadeks veel ametis on ja vaheajal teenistusest pole lahkunud.

Kirjavastus.

Agent. „Eesti Politseileht“ anonüüm-kirjade peale ei vasta ja ilma allkirjata saadetud küsimusi ei võta lahendamisele.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**

Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Pallas, Helene Juhani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. nr. 7768. (35888)
Remmelmann, Johannes Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. nr. 1053. (35889)
Avik, Vassili Aleksei p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 1922 a. nr. 24498. (35890)
Reet, Peeter Villemi p., v. a. Kopli pol. abijsk. nr. 419. (35891)
Päri, Gustav Tõnu p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 1925 a. (35892)
Vark, Konrad Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 1925 a. (35893)
Lilbok, Karl Augusti p., v. a. Raudteede pol. ülevalt 1919 a. (35894)
Veetõus, Julie Mihkli t., v. a. Balti puuvillavabriku pol. abijsk. (35895)
Otsmann, Heinrich Jüri p., v. a. Triigi vallaval. 18. 1. 19 a. nr. 3731. (35896)
Jons, Julie Tõnise t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (35898)
Sõer, Mai Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 7. 7. 24 a. (35899)
Jasõkov, Jakob Semjoni p., v. a. Lohusuu vallaval. 7. 9. 21 a. nr. 1078. (35900)
Kook, Maria, v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. ülevalt 16. 5. 24 a. nr. 498. (35902)
Lill, Aliide Peetri t., v. a. Urvaste vallaval. 31. 10. 21 a. nr. 715. (35903)

- Ollio, Oskar Jakobi p., v. a. Narva linna pol. ülevalt 13. 2. 19 a. nr. 19951. (35905)
Ulrek, Maali Johani t., v. a. Kohtla vallaval. 6. 12. 19 a. nr. 194. (35906)
Tarum, Rudolf Kristjani p., v. a. Püssi vallaval. (35907)
Tarum, Kristjan, v. a. Püssi vallaval. (35907)
Tarum, Juula, v. a. Püssi vallaval. (35907)
Neeme, Johannes Jaani p., v. a. Püssi vallaval. (35908)
Leier, Johannes Aleksandri p., v. a. Illuka vallaval. 9. 11. 20 a. nr. 1176. (35909)
Schmidt, Mihkel Jüri p., v. a. Illuka vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 728. (35910)
Kukk, Hilda Mihkli t., v. a. Taali vallaval. 5. 11. 20 a. nr. 804. (35911)
Rimm, Jaan Jaani p., v. a. Vana-Antsla vallaval. 7. 5. 20 a. nr. 1397. (35912)
Juhkanson, August Hansu p., v. a. Raasiku vallaval. 7. 7. 20 a. nr. 791. (35914)
Saal, Gustav Peetri p., v. a. Vana-Roosa vallaval. 7. 9. 20 a. nr. 514. (35915)
Jermak, Nikolai Nikolai p., v. a. 10. 12. 24 a. nr. 940/166423. (35917)
Volikov, Silo Afanasi p., v. a. 20. 2. 23 a. nr. 4993. (35918)

- Kapralova, Aleksandra Ilja t., v. a. 17.
1. 25 a. nr. 439/189233. (35919)
- Harlashov, Ilja Harlampi p., v. a. 2. 12.
20 a. nr. 8041. (35920)
- Gromov, Arkadi Dmitri p., v. a. 29. 5.
23 a. nr. 251. (35921)
- Karkutsh, Antonina Karli t., v. a. 13. 3.
20 a. nr. 3637. (35922)
- Garshnek, Villem Nikolai p., v. a. 31.
7. 23 a. nr. 359. (35923)
- Objesdov, Aleksei Vassili p., v. a. 6.
12. 24 a. nr. 862/129992. (35924)
- Krastin, Jaan Peetri p., v. a. Penuja
vallaval. 31. 3. 22 a. nr. 421. (35925)
- Egalik, Anna Jaani t., v. a. Lehtse val-
laval. 1923 a. (35926)
- Kruuk, Rudolf Augusti p., v. a. Ambla
vallaval. 17. 7. 22 a. nr. 2110. (35927)
- Korkmann, Gustav Jüri p., v. a. Ambla
vallaval. 1. 5. 20 a. nr. 1430. (35928)
- Peips, August Hansu p., v. a. Ambla
vallaval. (35929)
- Kallau, Jaan Johani p., v. a. Ambla val-
laval. 27. 3. 20 a. nr. 1226. (35930)
- Treimann, Kristiine, nr. 776. (35931)
- Lovisof Menar, Helene Hermani t.,
v. a. Järve vallaval. 1921 a. (35932)
- Jürgens, Juuli, v. a. Roela vallaval. 9.
1. 20 a. nr. 557. (35933)
- Miller, Ekaterina Andrei t., v. a. Tahku-
ranna vallaval. 21. 12. 21 a. nr. 413.
(35935)
- Sander, Heinrich Jaani p., v. a. Erra
vallaval. 1923 a. nr. 54. (35937)
- Robinson, Kustas Jüri p., v. a. Kaiu
vallaval. 26. 3. 24 a. nr. 16. (35939)
- Kummel, Adeliine Peetri t., v. a. Tapa
alevival. 15. 1. 25 a. nr. 22. (35940)
- Maksim, Linda Gustavi t., v. a. Viljandi
maak. pol. 4. jsk. 1. 12. 19 a. nr. 960.
(35942)
- Ülenorm, Pärja Juliuse t., v. a. Võru
linna pol. ülemalt 11. 12. 19 a. nr. 2851.
(35943)
- Köits, Olga Karli t., v. a. Linnamäe val-
laval. 18. 10. 20 a. nr. 272. (35944)
- Toodu, Juuli Juhani t., v. a. Jäärja val-
laval. 5. 12. 19 a. nr. 208. (35947)
- Zirkel, Minna Mihkli t., v. a. Tartu lin-
na pol. 3. jsk. 28. 11. 19 a. nr. 1330.
(35948)
- Leht, Olga Mihkli t., v. a. Pada vallaval.
5. 12. 19 a. nr. 99. (35949)
- Markin, Mihkel Tõnise p., v. a. Taali
vallaval. nr. 495. (35950)
- Tiitsen, Elviine Gustavi t., v. a. Vihula
vallaval. (35951)
- Mets, Emilie Villemi t., v. a. Tall. linna
pol. 2. jsk. 6. 12. 19 a. nr. 2072. (35952)
- Krasmus, Teffe Anna p., v. a. Viimsi
vallaval. (35953)
- Kikerpuu, Juuli Tõnu t., v. a. Tall. lin-
na pol. 4. jsk. (35954)
- Tõnnus, Aleksander Kristjani p., v. a.
Tall. linna pol. 2. jsk. 1920 a. (35955)
- Tammann, Alviine Peetri t. (35956)
- Vedro, Aliide Jaani t., v. a. Tall. linna
pol. 5. jsk. 3. 3. 20 a. nr. 8658. (35957)
- Vellner, Ferdinand Adami p., v. a. Tall.
linna pol. 2. jsk. (35958)
- Mänd, Jüri Ermi p., v. a. Raudteede pol.
ülemalt. (35959)
- Hagemann, Olga Augusti t., v. a. Tall.
linna pol. 1. jsk. (35960)
- Varner, Miina Mardi t., v. a. Tall. linna
pol. 4. jsk. (35961)
- Hermann, Marie Johani t., v. a. Tall.
linna pol. 3. jsk. 1919 a. (35962)
- Laur, Leopold Kalle p., v. a. Tallinna
linna pol. 3. jsk. (35963)
- Jürgens, Frieda Mihkli t., v. a. Tallinna
linna pol. 1. jsk. nr. 5099. (35964)
- Roos, Johannes Kristjani p., v. a. Albu
vallaval. 1920 a. nr. 80. (35965)
- Kuuseoks, Jakob Jakobi p., v. a. Tall.
linna pol. 5. jsk. 3. 5. 23 a. nr. 58340.
(35966)
- Tuulik, Marie Jakobi t., v. a. Anija val-
laval. 1925 a. (35967)
- Tamjärv, Konstantin Mihkli p., v. a.
Tall. linna pol. 2. jsk. nr. 1521. (35968)
- Teimann, Marta Hansu t., v. a. Tall.
linna pol. 5. jsk. (35969)
- Puss, Alfred Augusti p., v. a. Tall. linna
pol. 2. jsk. (35971)
- Saar, Julie Jüri t., v. a. Tall. linna pol.
4. jsk. (35973)
- Elberg, Raimund, v. a. Tall. linna pol.
2. jsk. 18. 3. 20 a. nr. 7677. (35974)
- Treumann, Evald Jakobi p. (35975)
- Resev, Anette Jaani t., v. a. Tall. linna
pol. 3. jsk. 1920 a. nr. 7528. (35976)
- Kerm, Johannes Priido p., v. a. Tall. lin-
na pol. 2. jsk. 1925 a. nr. 5550. (35977)
- Kruul, Julie Jaani t., v. a. Tall. linna pol.
5. jsk. 1921 a. (35979)
- Sakkur, Gustav Juhani p., v. a. Tall.
linna pol. 1. jsk. 2. 2. 25 a. nr.
348/215148. (35980)
- Jassak, Anna Jüri t., v. a. Tall. linna
pol. 5. jsk. (35982)
- Piin, Kustas Mardi p., v. a. Tall. linna
pol. 5. jsk. nr. 8186. (35983)
- Hirt, Helmi Mardi t., v. a. Luunja valla-
val. (35984)

- Bokova, Elisabeth Karli t., v. a. Nõmme pol. jsk. (35985)
- Tooter, Olga Johannese t., v. a. Nõmme pol. jsk. (35986)
- Nielberg, Ernst Hermani p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. nr. 12531. (35987)
- Kern, Anna Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. (35988)
- Veski, Helene Augusti t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 1919 a. (35989)
- Jürisson, Melanie Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 26. 2. 19 a. nr. 858. (35990)
- Lassmann, Konstantin Tooma p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 1920 a. nr. 11510. (35991)
- Neidorf, Liisa Mihkli t., v. a. Kunda vallaval. (35992)
- Strasch, Frieda Mendeli t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 4. 8. 21 a. nr. 16151. (35993)
- Lintrop, Jakob Juhani p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 29. 3. 20 a. nr. 9578. (35994)
- Holtsmann, Anton Johannese p., v. a. Keina vallaval. 1920 a. (35995)
- Toll, Lucie Juliuse t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 1919 a. (35996)
- Krjukova, Eugenie Tõnise t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 1925 a. (35997)
- Raja, Erich Pauli p., v. a. Nõmme pol. jsk. nr. 1038. (35998)
- Klumberg, Marie Karli t., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 1920 a. (35999)
- Liiver, Leeni Villemi t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1919 a. nr. 538. (36000)
- Pelasaar, Gustav Tooma p., v. a. Palmse vallaval. 30. 11. 20 a. nr. 894. (36051)
- Juhkov, Johannes Gustavi p., v. a. Järve vallaval. 27. 5. 20 a. nr. 156. (36052)
- Neudorf, Marta Augusti t., v. a. 18. 12. 19 a. nr. 439. (36053)
- Priikask, Peeter Hansu p., v. a. Raudteede pol. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 1648. (36057)
- Peek, Peeter Tõnu p. (36059)
- Porker, Helene Madise t. (36059)
- Rebane, Leena Tõnu t. (36060)
- Maiblum, Anton Joosepi p., v. a. Haljala vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 168. (36061)
- Masejev, Grigori Mihaili p., v. a. Vasknarva vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 610. (36063)
- Feldbach, Linda Lilli t. (36066)
- Sibelka, Voldemar Nigulase p., v. a. Jõhvi vallaval. 1923 a. (36064)
- Lauk, Martin Hansu p. (36067)
- Taapon, Hermann Aleksandri p., v. a. Maidla vallaval. 30. 1. 20 a. (36068)
- Pent, Anton Madise p., v. a. Kunda-Malla vallaval. 1920 a. (36069)
- Kermann, Johan Karli p., v. a. Piirsalu vallaval. (36070)
- Rentmeister, Ernst Konstantini p., v. a. Taali vallaval. 11. 1. 21 a. nr. 7. (36071)
- Kärp, Eduard Hansu p., v. a. Nõmküla vallaval. 6. 12. 22 a. nr. 5. (36072)
- Pärn, Liisa Mari t., v. a. Tori vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 83. (36073)
- Aamer, Jaan Madise p., v. a. Erra vallaval. 7. 12. 19 a. (36075)
- Laas, Martin Jaagu p., v. a. Pajusi vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 527. (36076)
- Siiberg, Alma., v. a. Pati vallaval. 19. 2. 20 a. nr. 584. (36077)
- Vabrit, Hendrik Peedu p., v. a. Pati vallaval. 17. 3. 21 a. nr. 806. (36078)
- Pärnpuu, Aleksander Peedu p., v. a. Pati vallaval. 17. 3. 23 a. nr. 75. (36079)
- Pukk, Julie Rosalie Peedu t., v. a. Pati vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 204. (36080)
- Saks, Heinrich Jaani p., v. a. Küti vallaval. 28. 2. 21 a. nr. 856. (36081)
- Krõlova, Anastasja Nikolai t., v. a. Vasknarva vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 66. (36082)
- Vilu, Marie Mihkli t., v. a. Küti vallaval. 10. 2. 21 a. nr. 919. (36083)
- Kiipsaar, Karl Peetri p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 29. 12. 19 a. nr. 8289. (36084)
- Kaasik, Oskar Jaani p., v. a. Tallinna pol. 2. jsk. 30. 10. 24 a. nr. 1491/160439. (36085)
- Ismail, Herta Aurelie, v. a. Kuresaare linna pol. ülemalt 1. 12. 19 a. nr. 706. (36087)
- Pentsop, Klafiira Johannese t., v. a. Vihula vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 561. (36089)
- Puss, Velda Gustavi t., v. a. Jõhvi alevival. 1922 a. (36090)
- Sultsenberg, August Hendriku p., v. a. Pornuse vallaval. 17. 11. 23 a. nr. 335. (36091)
- Sukk, Leida Hendriku t., v. a. Abja vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 1144. (36091)
- Kuum, Peeter Hansu p., v. a. Pornuse vallaval. 29. 4. 22 a. nr. 506. (36091)

Maasikas, Karl Kusta p., ajutine isikukutunnistus, v. a. Pärnu maak. pol. 2. jsk. 20. 3. 23 a. nr. 100. (36091)
 Vaarak, Jenny Vilhelmine Gustavi t., v. a. Audru Vallaval. 17. 3. 21 a. nr. 429. (36091)
 Itthal, Aleksander Jakobi p., v. a. Kolga Vallaval. 25. 1. 21 a. nr. 1683/325. (36091)
 Daar, Mikkel Mardi p., v. a. Iisaku Vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 725. (36092)
 Reinov, Miili Jüri t., v. a. Iisaku Vallaval. 19. 2. 20 a. nr. 1067. (36093)
 Kivimägi, Alfred Juhani p., v. a. Iisaku Vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 735. (36094)
 Seer, Johannes Aleksandri p., v. a. Härjanurme Vallaval. 23. 8. 25 a. nr. 158. (36095)
 Soodam, Elisabeth Jaani t., v. a. Raudtee pol. Täpa jsk. 8. 5. 22 a. nr. 9639. (36096)
 Soodam, Jüri Tooma p., v. a. Porkuni Vallaval. 16. 4. 20 a. nr. 1003. (36096)
 Läänne, Elsa Kristofi t., v. a. 5. 2. 24 a. nr. 142. (36097)
 Tarasov, Ivan Gavriili p., v. a. 22. 9. 24 a. nr. 127342/539. (36098)
 Kõlov, Andrei Korneli p., v. a. 17. 12. 19 a. nr. 1107. (36099)
 Hmelinõvsky, Grigori Nikandri p., v. a. 18. 7. 23 a. nr. 341. (36100)
 Kurg, Lillis Jaani t., v. a. Kaisma Vallaval. nr. 174. (36101)
 Eichen, Dagmar Voldemari t., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. (36103)
 Laaton, Jaan Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 1924 a. (36104)
 Tähter, Boris Thomase p., v. a. Emma Vallaval. nr. 148. (36105)
 Thomson, Karoline Hermani t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. (36106)
 Turu, Jenny, nr. 2233. (36107)

Sandberg, Liisa Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. (36108)

Restoraan

„DRAAMAKELDER“

Jaani tän. nr. 5. Draamateatri all.
Kõnetraat 565.

Eeskujulik köök! Odavad hinnad!

Kodumaa ja väljamaa liköörid, veinid, napsid ja õlled.

Soe hommikueine suure väljavalikus kella 10—1.

Lõuna kella 1—5.

Söögid à la carte igal ajal.

Muusika kella 3—5 ja 8—12.

Restoraanipidaja.

**Laulatusõrmused,
kuld ja hõbe asjad**

Parandus, tööstus ja müük võistlemata odavate hindadega.

V. Karja t. 2. **P. Eichelmann.**
Tallinnas.

Ostan kulda ja hõbedat.

E. GÜNTHER

Kuninga tänav 8, telefon 15-99.

RIKKALIKUS VALIKUS:

JÕULUPUUEHTED, JÕULUKÜÜNLAD, KUUNLAHOIDJAD, SÄRAKUUNLAD, JÕULUPUULUMI, INGLI JUUKSED.

MÜÜK SUUREL JA VAIKSEL ARVUL.

Kõik muud tualett- ja majapidamisse tarvisminevad kaubad sel alal.

Prantsuse, Saksa ja kodumaa vabrikutest:

LÕHNAÕLID, PUUDRID, LÕHNAVEED, SEEBID, JUUSTE VEED, BREOLIINID, HAMBAPASTAD, ELEKSIIRID, HUULTE PUMATID, KULMUSTIFTID, MANIKÜÜRID, HABEMEAJAMISE GAR-NITUURID, PEEGLID J. N. E.

A/s Balti Puuvilla ja Sindi Kalevi vabrikute ladu

Tallinnas, Suur Karja tänav nr. 13.

Kõnetraat: Juhatus 24-66, üldine 2-41, arveosakond 31-58.

Igasugu pleekimata ja pleegitud puuvilla riide müük. Kõige täielikum kalevi riide välja- valik, niisama ka Eesti Niidimanufak- tuuri niidid kõigis numbrites ja värvides.

Müük ainult suurel arvul.

Kuulutus.

Viru maakonna politsei Jõhvi jaos- konna ülem annab teada, et 4. I. 26. kell 10 hommikul müüakse Maidla vallas Aruvälja külas

enampakkumisel

Anton Paavo päralt olev varandus, mis koosneb ühest mustast märast, 12 a. vana, 2 ars. 1 vers. kõrge, hinnatud 25 000 marga peale, kohtu- maksu sissenõudmiseks. Müüdavat hobust võib näha oksjoni päeval 4. I. 1926.

Pakkumine algab hinnatud sum- mast.

Jõhvis, 19. detsembril 1925 a.
Nr. 06289.

Jaoskonna ülem **H. Raukas.**

Kuulutus.

Viru maak. politsei Jõhvi jaos- konna ülem annab teada, et 28. XII. 1925 a. kell 10 hommikul müüakse Iisaku vallas Terevere asunduses

enampakkumisel

Eduard Tamm'e päralt olev varandus, mis koosneb ühest lehmast, hinna- tud 8.000 marga peale, kohtumaksu sissenõudmiseks. Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval 28. XII. 25.

Pakkumine algab hinnatud sum- mast.

Jõhvis, 9. detsembril 1925 a.
Nr. 04932, 04994, 06633.

Jaoskonna ülem **H. Raukas.**

G. SCHEEL & Ko.

Tallinnas.

Asutatud 1884. a.

Toimetab kõiksugu pangaärilisi
transaktsioone.

EESTI MEHAANILISE PUUTÖÖSTUSE AKTSIASELTS

A. M. LUTHER

TALLINNAS,

VALMISTAB:

MÖÖBLIT, VINEER-KARTONGE, -KOHVRID,
-KOOLIRANITSAID, -AKTIMAPPE, -KÄSI-
TRUMLID, -TOOLIPÕHJU, -PLATESID,
-LABIDAID jne.

MÜÜGIKOHAD: Tallinnas: Vana Posti tän. nr. 9. Tartus:
E. V. Jürgens'i juures, Vana tän. nr. 17. Valgas: P. Saretok'i
juures, Kesk tän. nr. 15. Petseris: E. Nassar'i juures, kauba-
reas Viljandis: R. Eitelberg'i juures. Võrus: J. Kiesler'i
juures, Tartu tän. nr. 11. Rakveres: Roman Jürgens'i juures.
Pärnus: J. D. Ammende juures.

„Eesti Politseilehe“ Sisu

1925 a.

Üldisulised kirjutused:

	Lhk.		Lhk.
Administratiiv karistamiskorrast — Eug. Maddison	209	Kuidas vanal ajal tänavaid valgustati . . .	87
Ametnikkude arvu vähendamine Tshehoslovakkias	53	Kunst ja kuritöö — Max Rosen . . .	182
Ametnikkude kutsele vastavusest — Eug. Maddison	561	Kuritegevus ja noorsugu Ungaris — Poly Marczali-Gál . . .	201
Ametnikkude ülikoolid — Dr. Genzmer . . .	397	Kuritegijate joogikohad, kus ei ole kuritegijaid	776
Aruannete täitmine politseiasutuste poolt — P. Kollin	113	Kuritegijate varjunimed — E. Engelbrecht . . .	9
Asjaajamise lihtsustamisest politseis	713	Kuritegijate väljaandmisest — J. Kaiv . . .	435
Asjaajamisest politseiasutustes — P. Kollin	145	Kuritegude jälgimine — A. Liit 21, 66, 99,	131
Austria uus ametite mitteseotavuse seadus	425	Kuritegude põhjustest	725
Avalikkude ettekannete seadusi tuleks täiendada	164	Kust leiab politseiametnik kõlblist kaitset?	491
Berliini keskaadresslauast	699	Käesidemega politsei	71
Berliini mängupõrgud . . .	101	Käär, J., end. Viljandi maak. politsei ülem	497
Berliini mängupõrgutest	744	Leinajumalateenistus 1. detsembri ohvrite kalmukünkal Rahumäel . . .	778
„Blackmail“ — B. v. Wülfig . . .	233	Maa ilma politseiparlament . . .	268
Daktüloskoopia ja Röntgeni kiired . . .	467	Majaraamatute pidamisest	377
Röntgeni kiirte abil —		Marks, raudteepolitsei raiooni ülem . . .	382
Dr. H. Schneickert . . .	496	Marutõve vastu võitlemisest	361
Daktüloskoopias — Dr. Daniel Schreiber . . .	514	Mida kirjutavad ajalehed politseikooli avamisest	587
Ebausklikud kuritegijad	465	Minevikust — A. Dadashev . . .	353
Eeluurimine ja kohtumõistmine vanal ajal	319	Missuguste pehmetetele peaks olema rajatud tulevane palgaseadus — O. Angelus . . .	581
Eesti politseile — K. Einbund . . .	556	Moskva miilitsakooli elust . . .	573
Elumajade uste sulgemise aja küsim. Berliinis	285	Muinasvarade kaitseks . . .	212
Esimene abi uppumisuhtumistel . . .	228	Mustlased . . .	164
1. detsember . . .	161, 177,	Mustlastest . . .	466
1. detsembri ohvrite mälestusaktus politseile	764	Mõnda avalikust kõlblusjärelvalvest võitluses prostitutsiooni vastu — Joh. Kokamägi . . .	199
Esimesed kutseharidusega politseinikud	799	Mõnda kelmustest — A. Dadashev . . .	33
Esperanto alalt . . .	137, 235, 339,	Mõnda kuritegijate jälgimisest . . .	763
Haagi rahvusvahelise õiguse akadeemia — Dr. Hans Vehberg . . .	543	Mõnda töörohkest ja selle lihtsustamisest politsei jaoskondades . . .	475
Hollandi politsei — major Alma . . .	615	Mõnd laskeriistade määrusest . . .	284
Hollandi sõjaväe politseiosad — major Alma	85	Mõnd politseikoertest — Oskar Angelus . . .	789
Hädatarvilisest enesekaitsest — A. Dadashev . . .	129	Mõnd politsei ülesannetest . . .	523
Ihunuhtlused ja selle õiguslised alused . . .	462	Mõnd prostitutsioonist — J. Kaiv . . .	225, 249
Ilm ja kuritegevus — Oskar Angelus . . .	772	Mõnd raudteedel administratiiv korras määratavatest karistustest . . .	317
Isäraline dokument . . .	114	Mõned mõtted heakorra ja julgeoleku seaduse § 172 ¹ kohta — Eug. Maddison . . .	723
Judo — Paul H. Kuntze . . .	352	Mõtteid salaja alkoholiga kauplemise vastu võitlemisest . . .	793
Jõuvankrite juhtimisloa seaduse vajadusest — Eugen Maddison . . .	579	Naine kriminaalpolitseinikuna . . .	35
Kadunud isikute otsimine . . .	727	Naispolitseist — Lenka v. Koberber . . .	649
Kaebustest administratiiv-kohtu korras — Eug. Maddison . . .	771	New-Yorgi ja Viini politseikongressid . . .	795
Kaebustest politseiametnikkude tegevuse peale — Eug. Maddison . . .	611	New-Yorgi politseikongress . . .	334
Kaks läbiotsimist . . .	254	New-Yorgi politseikongressi töö kokkuvõte	759
Kas administratiiv asutusel või võimul on õigus muuta tema poolt tehtud mitteseaduspärasat toimingut — Eug. Maddison . . .	707	Non bis in idem — A. Dadashev . . .	97
Kas on vabatahtliku tuletõrje ühingud heategevad või üldkasulikud ühingud? — Eugen Maddison . . .	627	Näpujälgede võtmise ümberkorraldamisest Saksenis — Dr. Albrecht Böhme järele . . .	709
Kavatsetav arvepidamine varustuse arvestamise alal politseiasutustes — P. Kollin 2, . . .	17	Nõidused vanal ajal . . .	134
Kes täidab endise kuberneri ülesandeid? — Eug. Maddison . . .	595	Nõukogude liidu sisekaitse aparaat . . .	729
Kiirkohus — Leo Heller . . .	365	Omavalitsuse (valla-) maksud ja politsei . . .	51
Kodukoha õigus — Eug. Maddison . . .	659	On meil tarvis politseikooli? — H. Mölder . . .	559
Korrapidamisest pidudel ja koosolekutel . . .	70	Palkadest . . .	147
Kriminaal-kinolint — E. Engelbrecht . . .	337	Pangavargus tema viimasel arenemisastmel	287
Kriminaalpolitsei organiseerimisest Itaalias — Dr. Dressler . . .	631	Parim abinõu põletatud dokumentide lugemiseks . . .	213
Kui ei vea — krim. kom. Schultz . . .	446	Pariisi murdvargad ja politsei . . .	586
Kuidas teostati piirivalve majanduslise asjaajamise lihtsustamist — J. Orro . . .	49	Peatuslubade andmise kord Inglismaal . . .	402
		Poliitilisest kuritegevusest . . .	596, 614,
		Politseiametnikkude ametisse määramisest . . .	477
		Politseiametnikkude elutingimustest maal . . .	712
		Politseiametnikkude korteriludest . . .	232, 331
		Politseiametnikkude palkadest . . .	266
		Politseiametnikkude varustuse hinnad . . .	267

Lhk.	Lhk.		
Politsei jaoskonna ülemate sõidurahadest	149	Tallinnamea administratiivsest surveajast	363
Politsei ja politsei jaoskondade ülemate ning nende abide ümberpaigutamisest — Eug. Maddison	739	Tapmine kiimalusest — Oskar Angelus	332
Politsei ja seltskonna vahekord	399	Tapmine või enesetapmine — Leo Heller	422
Politseikoerad	379	Taskuvarastest — Max Rose	269
Politseikoerte eksam Nõmmel	402	Teenistuse ohver r. ü. Jaan Sulg †	183
Politseikooli algpäevilt — Th. Rouk	557	Tehnika ja kuritegevus	529
Politseikool ja ametnikkude hariduse küsimus — O. Angelus	562	„Teleiconotipia Ellero“ — Umberto Ellero	646
Politseikool ja avalik arvamine — Ed. Jürisson	564	Tempelmaksustamine — P. Kollin	251
Politseikooli pidulik avamine	568	Thalheim, Hans Aleksandri p. †	545
Politseikool Prantsusmaal	572	Tingimisi vabastamisest enne karistusaja lõppu	633
Politseikool, tema tähtsus ja arenemine — E. Mets	569	Trükiseaduse muutmine Inglismaal	381
Politseikorraldused okupatsiooni ajal — M. Morrison	3	Tsheho-slovakkia riigiametnikkude palga- ja avanseerimise seadus	442
Politseiniku mälestused möödunud aastast ja tuleviku soovid	36	Tsheka, teine valitsus Nõukogude Venemaal — G. Popov	19
Politsei raiooni ülema asjaajamisest maal	667	Tuletõrje korraldus maakondades — Eugen Maddison	539
Politsei sekretäride palgad	116, 231	Tuletõrjute kokkukutsumise viis	619
Politseist ja rahvahulkade meeleolust	510	Tähtsamate kuritegude jälgimine — A. Liit	393
Politsei tehniline näitus Karlsruhe	379	419, 438, 459, 478, 493, 507, 542, 598, 629, 694, 740	525
Politsei õigused ja kohused tulekaitse alal — J. Kaiv	315, 329	Täidesaatva võimu õigustest määrusandlisel alal — Eug. Maddison	755
Prantsusmaa Sherlock Holmes	303	Uus peatuslubade kord Ungaris	421
Preisimaa kriminaalpolitsei	350	Uus politseikorraldus ja ajakirjandus — Hans Vaev	793
Protsentide mahaarvamiseast palgast — A. Maask	777	Uus Türgi perekonnaseisu seadus	366
Purri, A., Rakvere kriminaalpolits. jsk. ülem Raadio ja vangimaja	701, 318	Vabaturm ja loomus	665
Raadio sundmäärus Venemaal	403	Veel kord joodikute konvooerimise viisist Tallinnas	762
Rahvakohus Siberis — A. Meinhardt	116	Veel naispolitseist	697
Rahvusvaheline kriminaalpolits. häälekandja Raskustest salaviinaga võitlemises — A. Maask	65, 253	Veel politsei sõjariistadest ja vormist	585
Raudteepolitsei ametnikkude päevarahadest Riigi ja omavalitsuste teenijate õiguslik seiskord — Eug. Maddison	281, 297	Veel sekretäride palkadest	163
Ringreis Budapesti kuritegijate asupaikadesse — E. Engelbrecht	516	Verise kättemaksmise viis Korsikas — Dr. E. Graefer	797
Rohkem ettevaatust ametliste ettekannete ja esitiste juures	227	Väljamaalaste liikumise ja elukoha muutmise vabaduse kitsendustest — Eug. Maddison	691
Rohkem hoold ning süvenemist töö juures	513	Väljapressijate kirjad — Leo Heller	400
Saar, H., vanem kordnik	306	Väljavõte III. Eesti üleriikl. naiskongressi poolt 1. XI. 25. a. vastuvõetud resoluts.	731
Saare maakonna politsei ülem Ivan Tilling	257	Välispolitsei ja hobusepassid	211
Saatuslikud tulitikud — krim. kom. Schultz	668	Välispolitsei ja sõidurahad	162
Sadamakõrtsid — E. Engelbrecht	481	Välis-, kriminaal- ja kaitsepolitsei suhetest — N. Reiman	557
Saksamaa kohtuoludest — Dr. Grzimek	617	Võitlus tulesütitajatega Berliinis	601
Saksamaa uue nuhtlusseaduse kava	37	Võõra riigi kodanikud Greekamaal	8
Saksamaa uus nuhtlusseadus	133	Õppetöö algus politseikoolis	345
Seadusest põhiseaduse seisukohalt — Eug. Maddison	787	Ühisriikide piirpolitsei — Albrecht Velzel	600
Segakohtud Egiptuses	302	Üks vananenud seadus — Eug. Maddison	313
„Seltskond“ ja advokaadi kohus — Dr. A. Bachrach'i järele	335	Üleilmilise politseiliidu esitajad Eestis	348
Sinine teemant	56	Üleilmilise politseiliidu peadirektor A. H. de Marich'i kõne Mustapeade klubi saalis 6. VI. 1925. a.	348
Siseministeeriumi 1925. a. lisaelarve — O. Angelus	743	Üleilmiline politseiliit	349
Siseministeer. 1926. a. eelarve — O. Angelus	440	Ülesvõtted politseikoolist	565
Soovitavad muudatused politseiametnikkude distsiplinaarkaristuse määruses	696	II. Ametlik osa: 9, 24, 38, 54, 73, 88, 103, 117, 136, 150, 166, 184, 202, 214, 234, 255, 271, 288, 304, 321, 338, 354, 367, 383, 405, 448, 467, 483, 515, 531, 546, 588, 602, 619, 634, 651, 670, 703, 714, 731, 746, 765, 778, 799	
Soovitavad muudatused salakauba süüasjade harutamise korras — Eug. Maddison	643	III. Küsimused ja kostmised: 12, 60, 139, 170, 187, 218, 240, 260, 274, 292, 324, 370, 387, 430, 485, 551, 623, 638, 673, 718, 734, 804	
Spordi alalt	354, 546, 652, 702	IV. Kirjadest toimetusele:	532
Stolzen, Artur, Tartu linna politsei ülem †	650	V. Väljamaalt: 10, 25, 40, 57, 74, 90, 103, 119, 137, 151, 185, 203, 215, 237, 257, 271, 289, 306, 321, 339, 354, 367, 383, 406, 426, 449, 483, 498, 532, 547, 602, 620, 634, 652, 671, 715, 732, 779, 800	
Sundmääruse väljaandmine tarvilik	496		
Sunduslik kaitsmine kohtus	81		
Suurem teenistuskoerte näitus Venemaal	668		
Suurim vangimajade linn — Dr. A. Frankenfeld'i järele	148		
Suurlinna öökujud — E. Engelbrecht	235		
Süütegudest, mis nähtud ette Rhk. tr. s. §§ 38 ¹ , 39, 42, 42 ¹ , 42 ² ja 43	645		